

ЗЛАТИБОРСКЕ ВЕСТИ

БРОЈ 38 ■ мај, 2018. године ■ БЕСПЛАТАН ПРИМЕРАК

ПРЕДСТАВЉАМО
ХОТЕЛЕ ЗЛАТИБОРА

„Дунав” – драгуљ
у срцу Златибора

Стране 10 и 11

ПОЗНАТИ О ЗЛАТИБОРУ

Ирина обожава
златиборску пијаци

Страна 24

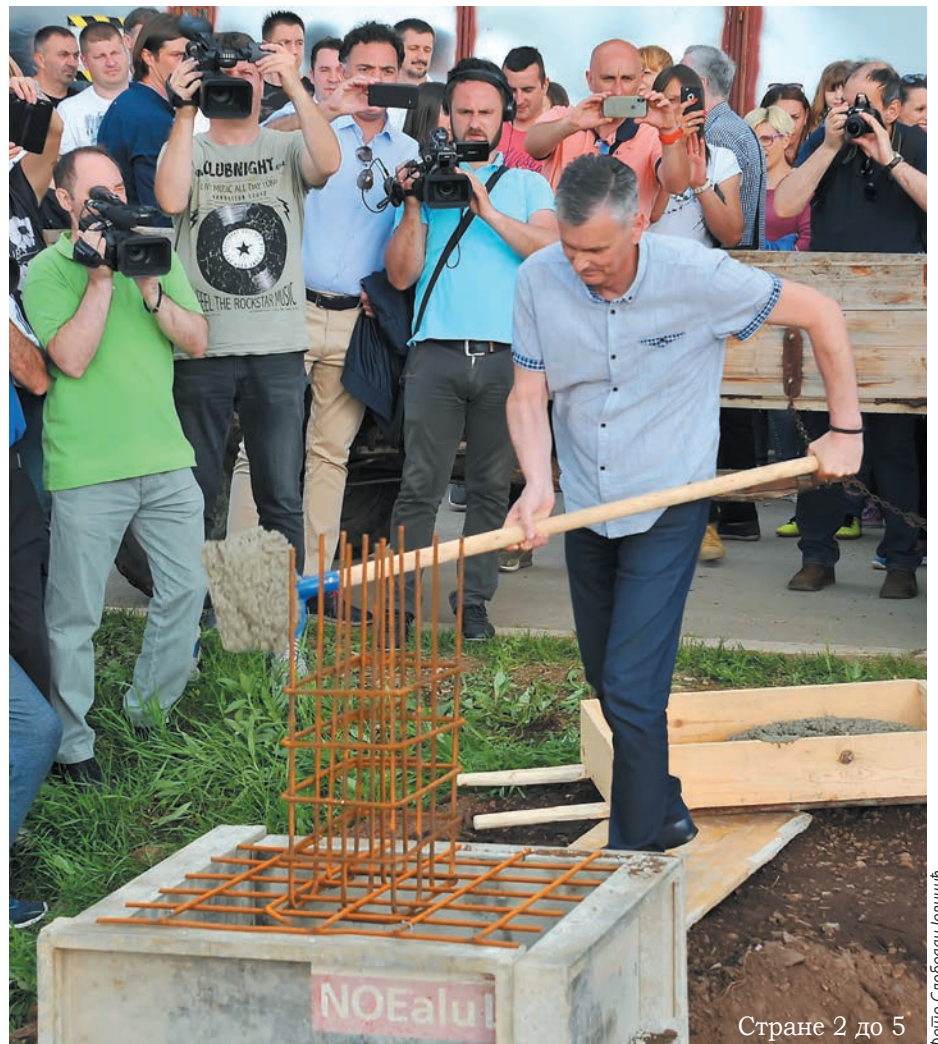
www.zlatibor.org.rs

Turistička organizacija Zlatibor

ТЕМА БРОЈА: ГОНДОЛА У ЦЕНТРУ ЗЛАТИБОРА

Стаматовић: Гондола се гради, не дамо да нам вређају интелигенцију!

Стране 2 до 5

Фото: Слободан Јовичић

Изузетна
посета Златибору
за првомајски
празник

Страна 8

ПРИВРЕДНО ДРУШТВО ЗЛАТИБОРСКИ ЕКО АГРАР ЧАЈЕТИНА

МЛЕКАРА
НАША ЗЛАТКА

ЕКО АГРАР

На празник рада Први мај, у уређуном туристичком центру Златибор, било је радно око златиборске гондоле, кайишл-ној пројекта ојшине Чајетина. Означен је овде, у организацији ове локалне самоуправе и ЈП „Голд гондола Златибор“, званичан почетак радова на изградњи почетне станице најдуже панорамске гондоле. Њене модерне кабине ће одавде водити на врх Торника, где је последња станица већ завршена.

Председник ојшине Милан Стаматовић у шемеље сјуба почетне станице насуо је прве лојаше бейона, симболично допремље-

ној у воловским колима. Том природном чину присуствовао је велики број сјановника ове ојшине и туриста, којима су се обраћили председник Стаматовић, директорка ЈП „Голд гондола Златибор“ Бојана Божанић и познати водитељ Зоран Кесић, аутор ТВ емисије „24 минути са Зораном Кесићем“. Они су у својим изјавама најавили да би гондола, ујркос свим проблемима и ојструкцијама у издавању дозвола за њену градњу, мојла биши јошова до краја ове године, после чеја ће као највећа туристичка атракција биши на раслола-тању свим јосјима и мешјанима Златибора.

Стаматовић: Гондола се гради, не дамо да нам вређају интелигенцију!

Говорећи на обележавању званичног почетка радова на почетној станици будуће панорамске гондоле у центру Златибора, председник општине Чајетина Милан Стаматовић је подсетио да је пре годину дана овде одржана „Златиборска моба“, те да се овог Празника рада ти радови интензивирају.

– Златиборска гондола се гради, добија своје јасне обресе – поручио је овом приликом председник Стаматовић упућујући поруку државној власти да поштује Устав и законе ове државе: – Да не спречавају општи интерес, да не одуговлаче, да нам не вређају интелигенцију и не праве штету држави Србији, грађанима општине Чајетина, туристима, инвеститорима.

– Хоћемо још једном да покажемо на овај начин: хумором, сатиrom, оловком како се боримо за своја права, а не неким другим видовима борбе. Што нас више дискредитују и омаловажавају, нама све боље иде. Ако нас буду натерали на то, сигурно ћемо кренути у том правцу да дођемо у Београд, да затражимо грађевинску дозволу – нагласио је председник општине Чајетина.

Стаматовић се окупљеним грађанима обратио речима да „више нећемо да дозволимо да нас потцењују, омаловажавају, да вређају интелигенцију здравих, поштених, надасве вредних

Председник општине Чајетина упутио поруку државним органима да не спречавају општи интерес, да не одуговлаче, додајући: „Ми нисмо против наше државе, али нећемо никоме дозволити да нас понижава!“

Златиборца, инвеститора, туриста који долазе овде и подржавају нас.“

– Да нас неко не би погрешно схватио, ми нисмо против наше државе. Не, ми смо за нашу државу. Ја сам њен чиновник и радим за своју државу. Али нећу да радим за Српску напредну странку која је узурпирала комплетну власт, нећу да се понижавам, да молим, клечим пред њиховим напредњачким институцијама, већ хоћу да одем у своју државу, министарства, да ме тамо сачека оно што је у складу са законом, предвиђено и прописано – изричит је Стаматовић, који је додао да општина Чајетина и њени становници траже од државе да до Видовдана (јер је 30. јун Дан ове општине) изда све преостале грађевинске дозволе потребне за завршетак изградње гондоле. Позивамо политичке партије, здравомислеће људе у Србији, наше Златиборце, да дођу 30. јуна пред зграду Владе Србије и помогну нам да остваримо своја уставна права.

Он се овом приликом осврнуо и на недавну одлуку државних органа да подручје Златибора прогласе парком природе и тиме Златиборцима уведу још један намет.

– Проглашењем „Парка природе Златибор“ сваком од власника или корисника имања и викендица завучена је рука у џеп. Ви морате да платите додатни порез зато што живите у парку природе. Реците ми, шта су они уложили у тај парк природе, да ли су нешто променили? Зашто сада ви власници викендица морате да им платите 10.000 динара – питао се председник и поручио грађанима општине Чајетина: „Све ово овде што видите у овом простору од 647 квадратних километара је ваше. Ово је наше, ово је наше деце!“

М. Ј.

Фотографије Слободан Јовичић

Почетна станица готова до средине јуна, следи подизање стубова

„Настављамо с радовима на гондоли, наше активности на њеној изградњи неће се зауставити ни у једном тренутку”, најавила Бојана Божанић

Директорка ЈП „Голд гондола Златибор“ Бојана Божанић обратила се присутнима на првомајском обележавању почетка радова на почетној станици у центру Златибора. Она је том приликом подсетила да је општина Чајетина добила другу грађевинску дозволу и напоменула да су послови на почетној станици гондоле већ у току.

– Кренули смо од краја. Прво смо добили грађевинску дозволу за последњу станицу на врху Торника. То смо обележили као званични почетак радова, али сада смо хтели симболичним убацивањем ове прве лопате бетона у темеље стуба, који ће бити део почетне станице, да покажемо да желимо да наставимо са тим радовима, да се наше активности на изградњи гондоле неће зауставити ни у једном тренутку – истакла је Бојана и додала:

– Оно што смо завршили до сада то је све у вези са имовинско-правним односи-

Бојана Божанић

ма. Општина Чајетина има решене имовинско-правне односе на целој траси гондоле. Међутим видећемо да ли ће одређене правне заврзламе, да их тако назовем, које немају везе са општином већ искључиво са државом, бити препрека да ми то што имамо као решене имовинско-правне односе омогући и да завршимо гондолу – закључила је директорка ЈП „Голд гондола Златибор“.

Рок за завршетак почетне станице гондоле је 11. јун ове године, планирамо да наставимо радове подизањем стубова, најавила је Божанић. – То је, да подсетим, 36 стубова до врха Торника са међустаницом код Рибничког језера. Сасвим сам сигурна да ће пројекат гондоле нашу најпосећенију планину Златибор значајно подићи на светској туристичкој сцени и да ћемо веома брзо достићи постављен циљ: да у наредних седам до десет година имамо милион туриста уз 10 милиона ноћења годишње. **М. Ј.**

Кесић: Има ли шта лепше од гондоле која ће возити 25 минута

Окупљеним грађанима на скупу организованом на Први мај поводом почетка радова на почетној станици гондоле говорио је и популарни Зоран Кесић, аутор емисије „24 минута са Зораном Кесићем“. У свом препознатљивом стилу, шаловитим али бритким ставом он се осврнуо на ток градње гондоле на Златибору.

– Подржавам гондолу зато што сваки здраворазумски грађанин Србије мора да подржи нешто лепо. Па особа која нон-стоп говори да радимо, да радимо, да радимо, прва би требало да подржи нешто лепо, ово де факто јесте лепо. Па има ли шта лепше од гондоле која ће возити девет километара, 25 минута ће трајати то уживање изнад

Златибора, изнад Рибничког језера, са уживањем ће људи посматрати ове богодане пределе. Ја сам предложио општини Чајетина, не знам да ли се то усваја, да се та возња од 25 минута само мало убрза, па да траје тачно 24 минута – рекао је, уз остало, аутор емисије „24 минута са Зораном Кесићем“.

– Сваки почетак је тежак, а почетак ове ваше златиборске лепе гондоле био је још додатно тежи, јер се држава, конкретно Министарство грађевинарства својски потрудило да блокира и отежа добијање грађевинске дозволе. Али драги Златиборци, како не разумете, то је за ваше добро. Држава брине о вама, држава је само желела да се увери да ви заиста свим срцем желите гондолу и одлучила је да вам омогући да се печете на тихој ватри у фазону: „Дозвола је лепа само док се чека, док од себе само наговештај да“. Гондола настаје не уз подршку, већ напротив, упркос вољи државе и републичке власти, слично се може рећи и за нашу емисију, која, као што знате, из недеље у недељу пише уз ветар. Гондола, кажу, моћи ће да превезе сваког сата и по 1.000 људи, за мене кажу да у истом року могу још више људи да преведем жедне преко воде – шаловито је говорио Зоран Кесић, поздрављен аплаузима окупљених. **М. Ј.**

Почела монтажа опреме на почетној станици „Голд гондоле”

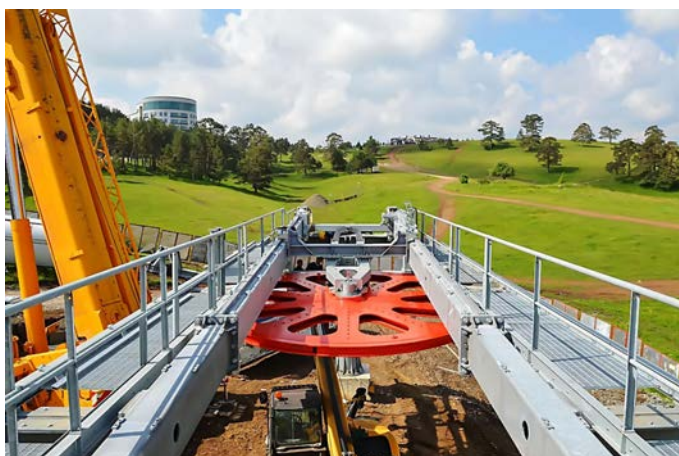
Уколико све буде текло по плану, до краја године биће подигнути сви стубови и станице

Монтажа опреме на почетној станици „Голд гондоле” почела је 17. маја према утврђеној динамици. Ти радови би требало да буду завршени до 11. јуна. Монтажу надгледа партнер из Француске чији ће стручњаци, до краја маја, надзирати радове.

– Временски услови нам иду на руку и

очекујемо да ћемо наредних дана разрешити све проблеме у вези са документацијом за стубове и да ћемо моћи да наставимо, већ од половине јуна, са осталим пословима. Уколико све буде текло по плану, до краја године биће подигнути сви стубови и станице, а пуштање у рад по испуњавању свих услова за један објекат овог типа. За

сад је то велики мамац за инвеститоре који су спремни да улажу новац у изградњу хотела, управо зато што рачунају на пуштање у рад гондоле која ће, уверени смо, бити својеврсна атракција за туристе и допринети значајном повећању њиховог броја на Златибору – каже Бојана Божанић, директорка ЈП „Голд гондола Златибор”. **М. Ј.**

Улагања уз добар модел управљања омогућили препун Златибор

Арсен Ђурић сматра да је овакав туристички успех који доживљава најпосећенија планина Србије резултат, пре свега, озбиљног и дугорочног рада овог општинског руководства у стварању амбијента за раст посете Златибору

Препун Краљев трг и цео Златибор, око 30.000 гостију у једном дану на туристичкој планини, колоне аутомобила на прилазним путевима, препуне баште кафеа и ресторана, шеталишта – то је била слика најпосећеније планине Србије током Првог маја. На понос златиборском туризму који, очигледно је, у својој 125. години доживљава најбоље дане.

Најаве и резервације за туристичко лето такође обећавају одличну посећеност. Уз увек стабилно интересовање домаћих гостију и оних из околних држава, ново је што све више туриста из иностранства постаје заинтересовано за одмор на Златибору. Руси, Немци, Холанђани, Чеси, Румуни, Бугари, па и Кинези и Израелци откривају нашу планину и њене садржаје. Смењују се код нас иностране ТВ екипе (руске, кинеске, бугарске...), снимају репортаже о златиборским атракцијама и емитују их у програмима које милиони људи гледају.

Плодови дугогодишње осмишљене политике у туризму

А већа туристичка посета унапређује хотеле, апартманске комплексе и приватан смештај, бољи промет погодује угоститељима, користи имају и пратеће делатности, даје се значајан допринос развоју целе општине. Убирамо плодове дугогодишње осмишљене политике у туризму, где је општина Чајетина заједно са Туристичком организацијом Златибор добрим моделом управљања, вредним улагањима, новим садржајима, планирањем, привлачењем инвеститора створила повољан амбијент за развој и ове туристичке рекорде. Заменик председника општине Арсен Ђурић лично носи велике заслуге за овакав искорак Златибора.

Око 30.000 гостију у једном дану на туристичкој планини

Он напомиње да су дугогодишњи стрпљив рад, пажљиве припреме и уложени напори, прилагођавање модерним тенденцијама у туристичкој делатности, осмишљен развој промотивних и медијских активности донели напредак.

– Оно што се сада јасно види је изузетна посета Златибору, савременији услови у смештајним и другим објектима, нови атрактивни забавни паркови и други садржаји, што је допринело значајном порасту броја туриста и ноћења. При томе, дошло је последњих година до несвакидашњег интересовања инвеститора и градитеља који непрестано желе и траже да граде на Златибору. Разумљиво је да их привлачи све посећенија пла-

нина изузетне пословне перспективе, јер капитал иде само на места где има сталног промета и уложено може да се врати. Рекао бих да је овакав туристички успех, пре свега, резултат озбиљног рада овог општинског руководства упорног у стварању амбијента за раст посете Златибору, отварању простора за инвеститоре и сталних улагања из буџета општине у модерну инфраструктуру, нове садржаје, занимљиве програме – истиче Ђурић.

Добар глас о Златибору у ово време шири се светом

У односу на неке раније деценије, кад је Златибор био слабије посећен и опремљен, сада га карактеришу не само садржајнија

понуда, савременији објекти и комфорнији смештај већ и једноставнији начини да се крене у какав посао у туризму. Заменик председника општине подсећа да су најпре, уз обезбеђење кључних планских докумената, овде упрошћене процедуре и створене могућности да се у општинској управи брзо и лако дође до дозвола за градњу, чиме је инвеститорима понуђена прилика. Они су је оберучке прихватили, почели да граде нове и модернизују постојеће туристичке објекте, чиме је Златибор сасвим променио лик и постао планина са смештајем и услугом какве захтева савремени туриста, један од најуређенијих туристичких центара целог региона. Уследиле су учестале промоције таквог савременијег Златибора код нас и у свету, као и организовање низа занимљивих програма и манифестација какве немају ни велики градови. Корак по корак, стигло се до садашњих рекорда у посети. Зато се добар глас о Златибору у ово време шири светом.

Арсен Ђурић верује да је пред руководством општине Чајетина и свима који раде у туристичкој делатности овог краја прилика за још значајније резултате у туризму Златибора. Првог маја је, подсећа он, кренула градња почетне станице гондоле у центру планине, а ова атрактивна панорамска жичара удахнуће нову снагу најпосећенијем српском планинском центру. Сасвим је при крају градња модерног хотела „Торник“, првог са пет звездица, док ће средиште Златибора добити нови лик и садржаје. Уз додатне атракције, забавне паркове, шеталишта, пешачке и бициклистичке стазе, вредна улагања у екологију и друго стварају се услови за даље унапређивање златиборске понуде и повећање посете, уверен је заменик председника општине Чајетина.

М. Ј.

Око 30.000 гостију у једном дану на нашој планини

Фотографије Слободан Јовичић

Главни и одговорни уредник „Златиборских вести“ Милић Симић са Зораном Кесићем и Инспектором Блажом

Кесић и Блажа читаоци „Златиборских вести“

Све читаније су „Златиборске вести“ међу становницима нашег краја, а и многи туристи Златибора радо прелиставају ову новину. Тако је било и током првомајског празника, када се у препуном туристичком центру тражио примерак више. За „Златиборске вести“ чули су и познати, па су Првог маја на Краље-

вом тргу то показали познати гости: Зоран Кесић и Игор Блажевић познатији као Инспектор Блажа, у паузи њихових наступа на позорници пред многобројном публиком. Обојици је главни и одговорни уредник „Златиборских вести“ Милић Симић уручио по један примерак априлског броја новине, уз пригодан по-

клон. Популарно ТВ лице Зоран Кесић заинтересовао се за овај лист и најавио своју сарадњу у нашој рубрици о ерским шалама и досеткама, док се Инспектор Блажа, чији је деда био из Љубиша, веома обрадовао што се најавио текста о његовим златиборским генима нашла на насловној страни априлског броја. **З. В.**

На Златибору је другог викенда у мају, у организацији Туристичке организације Златибор у сарадњи са Фото-савезом Србије, одржан први фото-сусрет. Учествовали су уметнички фотографи из Србије и Македоније, који се баве креативном фоторафијом, имају уметничка звања и титуле у чланству Фото-савеза Србије, као и светском удружењу уметничких фотографа FIAP, те многе изложбе и признања. То су: Бранислав Бркић из Београда, мајстор фотографије и председник Фото-савеза Србије, Бора Рудић из Скопља, мајстор фотографије и председник Фото-савеза Македоније, Мирослав Предојевић из Београда, мајстор фотографије и секретар Фото-савеза Србије, Борис Николашевић из Београда, уметнички фотограф члан УЛУПУДС-а и власник „Арт студија“, Драган Бабовић из Бео-

Пределу Златибора у објективу мајстора фотографије

града, уметнички фотограф члан УЛУПУДС-а, Владимир Мијаиловић из Пожеге, фото-аматер првог реда, Бранко Милешевић из Сомбора, уметнички фотограф, Иван Стојановић из Крагујевца, уметнички фотограф, Драгана Јанковић из Београда, уметнички фотограф, Иштван Вирав

из Сомбора, кандидат-мајстор фотографије ФСС, Љиљана Јовановић из Зајечара, уметнички фотограф, Милорад Милићевић из Лесковца, фото-аматер првог реда, Македонка Костадинова из Скопља, уметнички фотограф, Радисав Филиповић из Лесковца, мајстор фотогра-

фије ФСС, Славољуб Радојевић из Крагујевца, фото-аматер првог реда, Снежана Лерх из Новог Сада, уметнички фотограф, Виолета Милутиновић из Београда, фото-аматер првог реда, Зоран Милутиновић из Београда, кандидат-мајстор фотографије ФСС, и Јелица Милентијевић из Београда, уметнички фотограф.

Први фото-сусрет је трајао три дана, а учесници су обишли и фотографисали многе атракције Златибора: Музеј „Старо село“, Стопића пећину, Гостиљски водопад, Прераст у Доброселици, Семенгњевску гору, Царево поље, врх Чиготе, пределе које воде ка манастирима Увац и Дубрава. Њиховим уметничким трагањем по лепотама планине и изузетним фотосима који су настали неоткривени предели Златибора постаће јавности видљивији и привлачнији. **Т.О.З.**

Изузетна посета Златибору за првомајски празник

Златибор је, по традицији, увек добро посећен током првомајског празника. Љубитељи одмора у природи и уранка на просторствима Водица и других златиборских излетишта радо те нерадне дане проводе на најпосећенијој планини Србије. Овог пута, по лепом сунчаном дану, сва очекивања су премашена: Златибор

је био препун посетилаца из Београда, Чачка, Ужица, градова Републике Српске, Црне Горе... Краљевим тргом једва се пролазило од шетача, путеви и улице били су закрчени возилима, а на излетиштима су се димили роштиљи. Општина Чајетина и Туристичка организација Златибор постарале су се да наступом Зорана

Кесића, концертном бенда „Инструктор Блажа и Кљунови“ и другим програмима на позорници Краљевог трга гостима боравак учине садржајнијим. Процењује се да је око 30.000 људи посетило Златибор током првомајског празника, што је још један изузетан туристички резултат на овој планини.

З. В.

Златибор обележава 125 година организованог туризма

Туристичка 2018. година на Златибору почела је, према оцени ТО Златибор, изузетно добро гледано према броју туриста који су посетили ову планину током зимске сезоне и празника (око 30 хиљада гостију у време првомајског празника), а такође мерено и успешношћу промоција у Србији и иностранству. У години у којој се обележава битан јубилеј, 125 година организованог туризма на Златибору, ови подаци су више него задовољавајући.

Прослави овог јубилеја биће посвећена скоро читава година, а посебно седмица око 20. августа који се и узима као централни дан обележавања 125. годишњице, рекао је за „Златиборске вести“ директор ТО Златибор Владимир Живановић:

– У том периоду посетио-

Владимир Живановић

це који буду боравили на овој планини подсетићемо на почетке развоја туризма на Златибору, како је изгледао тада и како се развијао и градио. Ово је јубилеј на који смо заиста поносни и који Златибор сврстава у ред водећих туристичких дестинација у Србији.

Промоција летње понуде

Златибора кренула је са почетком године како у земљи тако и иностранству, а од средине маја до почетка летње сезоне то ће прерасти у медијску кампању и интензивне промоције преко друштвених мрежа, билборда и гостовања.

– У овом месецу нас очекује велики број студијских тура

које ћемо овде организovati. Почетком маја били смо домаћини новинарима из БиХ, Бугарске, а крајем маја ћемо организovati студијску туру за представнике наших медија. Покушаћемо да направимо такав програм како би на лицу места могли да се упознају са свим новим атракцијама, локалитетима, да пишу и извештавају са Златибора и о Златибору у најбољем светлу.

Најпосећенија планина Србије ће, како истиче Владимир Живановић, бити домаћин и француским туроператетима у септембру, када ћемо имати прилику и задовољство да се представимо као модеран туристички центар са обиљем атракција, садржајима за децу и омладину, условима за активан одмор и припреме спортиста, као и конгресни туризам.

М. Р. А.

На гастрономском спектаклу у главном граду, уз традиционалне специјалитете нашег краја, Туристичка организација Златибор најавила је наступајућу летњу сезону. Учињено је то у среду 16. маја у београдском ресторору „Мануфактура“, уз припрему и послужење „златиборског доручка“. Одржана је интересантна и укусна презентација са циљем да се уз чувене деликатесе најави летња сезона на овој најпосећенијој планини у Србији.

Поред бројних представника медија на презентацији су били и помоћница министра туризма Рената Пинцо, дијекторка ТО Србије Марија Лабовић директор „Јута“ Александар Сеничић и други.

Гости који су присуствовали презентацији у оквиру „Златиборског доручка“ дочекани су речима добродошлице Дејана Веселинова испред „УТС тима“ који је учествовао у организацији, те златиборским окрепљењем у виду ракије и природних сокова. Окупљење су имали прилику да науче како се припрема чувена комплет лепиња, да чују савете од куvara и пробају најбоље

„Златиборски доручак“ у Београду најавио летњу сезону

са Златибора, разне врсте пита, качамак, сир, кајмак, сувомеснате производе, као и да уживају у дегустацији ракије шљивовице, а чланови Удружења сомелијера припремали су необичне коктеле користећи као главне састојке управо специјалитете златиборског краја.

ји. Сви локалитети су спремни за посетиоце, а у врелим летњим данима биће доступна и два отворена базена и осам купалишта у окружењу. Ове године акценат је стављен на обележавање важног јубилеја, 125 година организованог туризма на Златибору,

Да Златибор није само одлична гастрономска дестинација показује и богата понуда летњих садржаја које је представницима медија, туристичких агенција, ресорног министарства представио директор Туристичке организације Златибор Владимир Живановић, који је нагласио да је све спремно за предстојећу сезону.

- Гости Златибора очекују бројни и занимљиви садржа-

па ће јубилеј бити обележен многобројним дешавањима, а централни догађај биће свечана академија.

Све госте очекује изузетно богато културно лето са мноштвом манифестација, традиционалним попут Сајма домаће ракије „Ракијада“ у Шљивовици (15. јул), „Сабор трубача западне Србије и смотра народног стваралаштва“ (27-29. јула), као и му-

зички фестивал „Hills up“ од 09. до 12. августа који ће окупити најпознатије рок групе из земље и окружења. Такође ће свакодневно на летњој позорници на Краљевом тргу бити организовани концерти, наступи културно-уметничких друштава, представе за децу, изложбе...

Присутнима се обратио новинар Игор Микља који је најавио највећи фудбалски турнир омладинаца „Куп пријатељства“ који ће окупити 16 екипа из земље и региона, а одржаће се на Златибору од 4. до 10. јуна. Новинар и травар Момчило Антонијевић рекао је да је управо Златибор заслужан за његову љубав према биљкама, а глумец Бранислав Бане Трифуновић, који се деклари-

ше као Златиборац, поручио је свима да што више времена проводе на свежем ваздуху!

Гости су имали прилику да кроз „ВР“ технологију доживе део златиборске атмосфере и туристичких амбијенталних целина. Ова права гозба и мали празник усред радног дана завршила се у добром и веселом расположењу, уз обећање да ће постати традиција.

Т.О.З.

„Гастро дан Златибора“ у Новом Саду

Специјалитети и понуда Златибора представљени су и у Новом Саду, у суботу 19. маја. Уприличено је то у оквиру манифестације „Food Planet“ на новосадском Тргу слободе, као „Гастро дан Златибора“. Посетиоци су имали прилику да пробају златиборске деликатесе и уживају у познатим укусима пршуте, кајмака, крављег и козјег сира, домаћој ракији и другим ђаконијама „златне планине“. За ову прилику Туристичка организација Златибор организовала је и квиз са наградама. На „Гастро дану Златибора“ најављена је предстојећа летња сезона и представљене атракције, програми и садржаји који туристе током лета очекују на најпосећенијој планини Србије.

З. В.

„Дунав” – драгуљ у срцу Златибора

„Оно што охрабрује свакога ко послује на Златибору су добри трендови раста броја иностраних гостију, од којих се поред земаља бивших југословенских република све више истичу кинески, румунски и израелски туристи”, каже Душко Ковачевић, директор одмаралишта „Дунав” где се број ноћења са 12.500 повећао на 16.500 годишње

Усамом срцу Златибора, покрај шеталишта до Краљевог трга, уокви-рен боровом шумом налази се одмаралиште „Дунав”, прелеп објект Компаније „Дунав осигурање” а.д.о. Иако носи назив одмаралиште, послује као засебно привредно друштво „Дунав турист д.о.о. Златибор” и отвореног је типа за све посетиоце ове планине.

Саграђен је „Дунав” давне 1976. године, по пројекту архитекте Наде Тодоровић из Ужица. Објект необичног облика, као да је из самог брда израстао и ненаметљиво запосео падину, и дан-данас, баш као и тада, плени пажњу посетилаца чувеног планинског излетишта.

Менаџмент компаније, свестан чињенице да је зуб времена неминовно учинио своје, пре неколико година је одлучио да објект реконструише и осавремени, те здање на Златибору сада поново блис-

**Душко
Ковачевић,
директор
одмаралишта**

та у пуном сјају. У духу времена су и нови садржаји који се нуде посетиоцима, као и услуга и љубазност високопрофесионалног особља запосленог у „Дунаву”. Захваљујући свему томе добијен је уникатан туристички објект, који одише елеганцијом и комфором и

може да стоји раме уз раме са најбољим светским дизајн хотелима.

Летња тераса једна од најлепших

Одмаралиште „Дунав” представља модерно здање које својим капацитетима и опре-

мом гостима пружа комплетан угођај, било да се ради о одмору или реализацији пословних активности. Објект се простира на 2.600 квадратних метара и чине га четири јединствене целине: смештајни део, угоститељски капацитети, конгресни капацитети (велика конгресна сала капацитета 150 места и ВИП салон), као и релакс центар.

Смештајни део чини укупно 31 смештајна јединица, од тога 24 собе, четири стандард и три премијум апартмана. Угоститељски део је састављен од пансионског ресторана са 100 седећих места, кафе „Атријум” од 70 места са дечјом играоницом и једна од најлепших отворених летњих тераса на Златибору са 100 седећих места. Конгресни део се састоји од велике конгресне сале капацитета 150 места (у биоскопској постави) и ВИП салон са 12 места. Релакс центар чини једна од најопремљенијих теретана на

Рецепција

Велнес

Златибору и мини-велнес који се састоји од ђакузи каде, топле клупе и сауна као једне целине, те собе за масажу.

Гости „Дунава“ током сезоне и празника долазе углавном индивидуално, то су најчешће породице са децом, за које се поред основних услуга обезбеђују и анимацијски садржаји за децу. Ценовна политика је прилагођена том сегменту и политика попушта је базирана на дужини боравка, гратис боравцима деце од седам година и незнатним доплатама за децу до 12 година. У месецима међусезоне и вансезоне у пословању одмаралишта преовлађује пословни туризам и туристичке групе.

Пораст броја ноћења од 30 одсто

Директор одмаралишта „Дунав“ Душко Ковачевић за „Златиборске вести“ истиче: „Како Златибор из дана у дан постаје примарна туристичка дестинација у земљи, и пословање одмаралишта „Дунав“ прати озбиљан пословни раст. Нарочито последњих неколико година када је дошло до раста промета ноћења више од 30 одсто,

ВИП салон

Апартман

па се тај број од 12.500 ноћења повећао на 16.500 на годишњем нивоу, што је праћено и финансијским растом прихода.

Оно што охрабрује свакога ко послује на Златибору су добри трендови раста броја иностраних гостију, од којих се поред

земаља бивших југословенских република све више истичу кинески, румунски и израелски туристи. Ако је пратити кретања у Србији, свакако се у блиском периоду и на Златибору може очекивати значајнији раст броја туриста из Бугарске и Турске“, каже Ковачевић.

Он додаје да ће тренутним интензивним развојем допунских туристичких садржаја у самом туристичком центру Златибора и околним местима, као и планираном реализацијом великих инфраструктурних објеката и решавањем најзначајнијих приступних саобраћајница, попут ауто-пута и аеродрома у непосредној близини дестинације, Златибор сигурно постати препознатљиво туристичко место на светској туристичкој мапи.

Одмаралиште „Дунав“ ће пратити захтеве тражње и кретања на туристичком тржишту па самим тим су у разматрању планирања на унапређењу како услуга тако и садржаја објекта, који ће моћи задовољити потребе сталних и нових гостију, а Златибор учинити све препознатљивијим у глобалним размерама.

Драгана Росић

Играоница

Теретана

Чизма главу и од змије чува

У пролеће је повећана опасност од уједа змије, па лекари чајетинског Дома здравља препоручују опрез, мере заштите и поступке

Пролеће је време када змије излазе из својих склоништа и тада је повећана опасност од њиховог уједа. Лекари Одсека хитне помоћи при Служби опште медицине Дома здравља Чајетина кажу да је то период године када морамо бити посебно опрезни, те препоручују одређене мере заштите приликом боравка у природи, као и важне савете како поступити у случају уједа змије.

Код нас постоје две врсте отровница, поскок и шарка, а опште правило је да нам од змија не прети опасност уколико их не узнемиравамо. Оне неће да нападају ако нису саме угрожене, односно ако не нагазимо на њих или не наиђемо на легло где чувају своје младе. Како бисмо избегли нежељене последице лекари препоручују одређене мере заштите:

„У пролеће је опасност пове-

ћана, јер је то период када оне излежу младе. Људи када излазе у природу морају да буду посебно опрезни и спремни на то да може да се деси нека непредвиђена ситуација. Због тога се превентивно препоручује ношење панталона од чврстог материјала, обуће која је чврста, као што су чизме и слично. У шетњи обавезно користити штап којим се упозорава долазак човека“, објашњава доктор-

ка Татјана Кићановић, специјалиста ургентне медицине.

Уколико до уједа змије ипак дође, морамо знати како да поступимо.

„Поступак је такав да се човек стави у стање мировања, да се не креће, јер кретањем се појачава циркулација и отров се брже шири по организму. Део тела где се ујед десио се имобилише и особа се што пре транспортује у здравствену установу. Могу да се стављају хладне облоге, али не лед на месту уједа. Врло је важно пити што више течности“, додаје докторка Кићановић.

У Службу хитне помоћи у Чајетини до сада се јавило неколико пацијената са уједом змије. Приликом доласка у здравствену установу пацијенти су одмах добили серум против змијског уједа, а затим упућени на Инфективно одељење Опште болнице Ужице. **Д. Росић**

У Љубишу отворен најдужи „зип лајн“ у Србији

Узлатиборском селу Љубиш отворен је најдужи „зип лајн“ спус у Србији. Прелетањем преко сајле дуге више од пола километра посетиоци имају прилику да уживају у природним лепотама овог села на око 23 километра од центра Златибора.

Дужина трасе је 550 метара, а сајла велике носивости је у највишем делу на око 130 метара од земље, док вожња траје скоро минут.

Покретач пројекта и власник Мирослав Шаптовић добио је идеју приликом посете Ђурђевића Тари у Црној Гори. Најпре је добио сагласност од општине Чајетина, закупио имање за стартну станицу, а од кума добио на поклон за завршну, прикупио све потребне дозволе и обавио тестирања, а како каже у последњих годину дана се максимално посветио пројекту, с обзиром да раније није имао искуства. Са породицом и пријатељима који су помогли у изградњи ће и радити на овој атракцији, а планирају уређење прилаза, набавку још опреме и додатне садржаје.

„Пало ми је на памет да у свом селу отворим

то и пуно ми је помогао власник „зип лајна“ на Ђурђевића Тари. Моја очекивања су да отплатим новац који сам овде уложио, имам велику породицу, па нек има свако неку скромну платицу од тога, а и да повратимо туристе на село. Сајла је носивости 24 тоне, колица на којима се

вози и седишта су атестирана, цео пројекат ми је радио грађевински инжењер. Ово је максимално безбедно, једино ко се баш плаши и не може он не мора ни да се вози“, каже Шаптовић, којем ће у раду помагати и син Урош. Локација изнад ресторана „Пећинар“ на отварању је била добро посећена, а радно време је сваког дана од 10 до 19 часова и до 1. јуна ће важити промотивна цена вожње – 1.000 динара. „Зип лајн Љубиш“ ће радити током пролећне и летње сезоне, када временски услови буду дозвољавали.

По старом обичају, објекат је осветштан, а поводом отварања „зип лајном“ се спустио и председник општине Чајетина Милан Стаматовић истичући да је значајно да се туристичке атракције праве и ван центра Златибора, док директорка ЈП „Голд гондола Златибор“ Бојана Божанић додаје да је Љубиш прелепо село, које туристи посећују и очекује да ће најдужи „зип лајн“ у Србији одлично радити.

Да подсетимо, краћи „зип лајн“ постоји и на Торнику, а раније је био део адреналинског садржаја на „Хилз ап“ фестивалу. У Србији постоје овакве вожње на Ади, Копаонику, Дивчибарама... Најдужи „зип лајн“ на свету Џабел Џаис у Уједињеним Арапским Емиратима дугачак је преко 2.300 метара и отворен је у фебруару 2018. године. **М. Ј.**

У месној заједници Алин Поток 22. маја су освештани темељи будуће цркве посвећене Св. Николају Мирликијском. Освештавање темеља, у присуству великог броја мештана и гостију из других месних заједница чајетинске општине, вршили су протојереј-ставрофор Милош Босић, архијерејски намесник ужички, и свештеници из Чајетине и Сирогојна.

Село Алин Поток има око 200 становника. Можда управо зато су представници ове месне заједнице решили да изграде цркву како би се, као некад, окупљали на славама, свечаностима, утичући на младе да чувају традицију, веру и љубав према коренима, не тражећи дом на другом месту.

„Изградњом овог храма, као и изградњом путева и остале инфраструктуре потрудићемо се да се омладина коначно врати у село и настави тамо где смо ми стали“, каже Владан Дабић, председник МЗ Алин Поток који је и председник Одбора за изградњу цркве.

Још 2008. године мештани су дошли на идеју да се изгради црква, али није лако у малом месту са малим бројем људи покренути једну такву инвестицију. Међутим, истинском вољом може се много тога, јер лепе ствари подржавају и људи који су у могућности да и на тај начин помогну. У грађевинском одбору за изградњу цркве су, поред председника месне заједнице, предузетник Крста Пјевић, архитекта Бранко Игњатовић, бивши учитељ Раде Јездић и благајник Горан Лазић.

„До сада смо све урадили из наших сред-

Алин Поток гради нову цркву

става и прилозима наших људи који су у иностранству; слали су новац за стругање грађе за изградњу. Крста Пјевић је дао бетон, Бранко нам није узео ништа за пројекат цркве, а донирао је и звоно. Тако да смо све нашим трудом и борбом дошли до темеља, а надамо се да ће се сви сад укључити, јер нико нам није веровао да ћемо успети“.

Пошто се у Алиној Потоку слави Никољдан, црква је посвећена управо овом свецу. „Нека нас снажи и крепи у све дане живота

нашега, и у добру и у тешким временима са нама и уз нас да буде“, пожелио је свечаном скупу протојереј-ставрофор Милош Босић, додајући: „Нека су благословени сви они који су, ма колико то било, допринели да до данас завршимо темеље и да се овде окупимо.“

У добром расположењу су мештани са својим гостима прославили чин освештања темеља цркве за коју се надају да ће до године у ово време бити укровљена.

Миријана Ранковић Луковић

Алпске козе и „ил д франс“ овце на сточном сајму у Кривој Реци

У Кривој Реци је одржан други изложбено-продајни сточни сајам у организацији Привредног друштва за развој пољопривреде „Златиборски еко аграр“ чији је оснивач општина Чајетина. Пољопривредници са територије општине изложили су своја грла говеда, оваца и коза. Овога пута на сајму су се могла видети квалитетна грла расе оваца „ил д франс“ и сјеничке расе, као и плодне алпске козе. Било је при-

сутно 15 излагача из села Крива Река, Семегњево, Мачкат, Голово, Сирогојно, Бранешци и Жељине.

„Намера нам је била да на овој манифестацији учествују, односно излажу грла, пољопривредници са територије општине Чајетина и региона. Што се тиче саме организације, морам да кажем да се ништа не разликује у односу на прошлу годину, међутим сам одазив пољопривредника је слабији него прошле годи-

не“, каже Иван Гујаничић из „Еко аграра“.

На крају сајма додељене су и награде и захвалнице. Прва места освојили су: Мирослав Јанковић, Јабланица (сјеничка раса овце), Дарко Жунић, Крива Река („ил д франс“ овце), Витомир Гукић, Крива Река (виртемберг овце), Дејан Церковић, Крива Река (сименталска раса јунице) и Војислав Нићифоровић, Крива Река (алпске козе).

Награђени Војислав Нићифоровић каже: – Наше домаћинство „Коза и вук“ се бави узгојем коза и прерадом млечних производа, правимо сиреве. Тренутно имамо око 50 коза, а циљ нам је да изађемо на педесетак музних коза што би било сасвим довољно за наше домаћинство.

Организацију овог сајма помогли су компаније „Сто посто“, „Храна продукт“, „Геби“ и „Житомлин“.

М. Весовић

Караван машина високе кубикаже у лепотама Златибора

Традиција златиборске „Џипијаде“ поново је покренута „оф роуд“ караваном у којем је учествовало преко 70 теренских возила у организацији 4x4 клуба „Авантура Златибор“.

Љубитељи вожње по тешком терену прошли су трасу кроз Златибор, Јабланицу, Семергњево и Бранешце, а тура није имала такмичарски карактер. Доста мештана општине који су власници теренаца је учествовало, а поред осталих градова Србије било је гостију и из Републике Српске, Македоније и Црне Горе. Група посетилаца из 4x4 клуба Брчко дошла је са 16 чланова у четири аутомобила и искористили су „Џипијаду“ да проведу викенд на Златибору:

“Први пут смо на Златибору и одржали смо обећање да се одазовемо на позив домаћина, иако смо код нас имали мото-скуп. Дивно нам је, организатори су направили феноменалан догађај за све. Нама који смо возили „хард оф роуд“ годинама и уморили смо се од тешких услова ово дође као „лајт“ варијанта и то смо заправо и желели”, каже Мирослав Лукић из Брчког.

Једна од најспремнијих екипа са најбоље опремљеним возилима била је група пријатеља из Руме и Инђије: “Бавимо се овим већ неких седам година, посећујемо „Џипијаде“, што ове туристичке, што ове озбиљније такмичарске. Утисци су нам одлични, лепа је природа, организато-

На поново покренутој златиборској „Џипијади“ кроз удаљене пределе, увале и долине прошло преко 70 теренских возила

ри су се показали одлично, тако да смо задовољни”, каже Владимир Бегић из „оф роуд“ тима Инђија, власник „рејнд ровера“ прве генерације са блокадом задњег диференцијала, наменским гумама, подигнутог са наменским вешањем. Његов колега из Руме Слободан Митрашиновић вози „нисана“ за који каже да је једно од најиздржљивијих возила, али битно је и управљачко умеће:

“Код вештине возача важно је бити опрезан, пазити да се не преврнеш или не склизнеш, мораш бити сталожен, смирен. Искуство је јако битно, ја када сам први пут кренуо узео сам неку „тојоту“ која је баш била тешка и много се мора имати искуства да би то возио. Тако је увек боље узети неки мањи ауто типа „витар“ или „сузуки самураја“, и кад се извежба са њима може се прећи на већи ауто”.

Послужење и трубачи за учеснике „Џипијаде“

На пола деонице организован је доручак на јабланичком брду Цигла, уз свирку трубачког оркестра. На брду Груда при крају догађаја послужен је гулаш свим учесницима. Иначе, овогодишња „Џипијада“ није била превише захтевна, али, као што је карактеристично за ове скупове, учесници су налазили места да испробају моћ возила и вештину возача. У неприступачне увале и долине спуштале су се машине високе кубикаже и углавном се успешно извлачиле, мада је било и проблема, па и шлепања, мењања гума, поправки...

Одлика златиборског каравана су прелепи пејзажи, што су истакли и посетиоци са стране. Пошто се ишло кроз територију Парка природе Златибор, чувари из „Србијашума“ су били део поворке која је прошла следеће тачке: Тусто брдо, Црни Рзав, Кутлешћи, Чавловац, Бјелиш, Мала крстина, река Рибница, стајалиште Рибница, Рајевићи, Јевтовића поток, Цигла, Лекина кућа, Лисичина, Семергњево, Груда, Око, Златибор. Време је највећим делом било сунчано, па се могло уживати у сјајном погледу, нарочито са брда Лисичина на прелазу из Јабланице у Семергњево.

Организатори истичу да су презадовољни догађајем најављујући нови за следећу годину: “Ово је једна од успешнијих манифестација, коју смо сада после једне паузе обновили. Видели сте седамдесетак ципова кроз најлепше пределе Златибора. Мислим да су утисци величанствени, ово је нешто посебно. Наша „Џипијада“ није такмичарска већ за уживање, за промоцију оног лепшег дела Златибора и на тај начин смо јединствени. Ову традицију ћемо наставити, наравно да нећемо дозволити прекид, требало је да одржимо континуитет, али смо имали неке потешкоће које смо сада решили”, каже Милован Маричић из 4x4 клуба „Авантура Златибор“, који је организовао „Џипијаду“ уз покровитељство општине Чајетина. **М. Јевремовић**

„Пијане наочаре” против алкохола за волањом

У наставку активности „Безбедност младих у саобраћају” а у оквиру акције коју је покренуло Министарство унутрашњих послова „Матура 2018.”, Савет за безбедност саобраћаја општине Чајетина одржао је 16. маја саобраћајно-едукативни час у Угоститељско-туристичкој школи у Чајетини. Теме су биле: „Утицај опасних фактора” и „Вежи појас – спаси живот”.

Удруженим снагама Савет за безбедност саобраћаја општине Чајетина, Полицијска станица и Ватрогасно-спасилачка јединица из Чајетине одржали су час на којем су ученицима четврте године указали на опасности које изазивају алкохол, психоактивне супстанце и умор код учесника у саобраћају. Повод овог дешавања је матурско вече које их очекује као изузетно леп, али потенцијално опасан догађај који може резултирати вођњом под дејством алкохола.

„Они имају први сусрет са алкохолом, на жалост и са психоактивним супстанцама. Желимо да им предочимо какав то утицај има на њихово видно поље. Желимо да их ставимо у ситуацију да се забрину, да стану и да се насмеју особи која то проба, а затим да код њих изазовемо размишљање да ли желе да се нађу са друге стране те особе, да се нађу испред аутомобила? Да ли желе да се њихов брат, сестра, родитељ нађе испред аутомобила којим управља особа под тим

Савет за безбедност саобраћаја општине Чајетина, Полицијска станица и Ватрогасно-спасилачка јединица из Чајетине одржали су час на којем су ученицима четврте године указали на опасности које изазивају алкохол, психоактивне супстанце и умор код учесника у саобраћају

дејством”, каже Срђан Радовић из Савета за безбедност саобраћаја општине Чајетина.

Симулација утицаја алкохола, психоактивних супстанци и умора на учеснике саобраћаја кроз тзв. „пијане наочаре” била је веома ефектна, судећи према изјавама средњошколаца који су их испробали.

„Ово је данашња реалност, да је сваки други учесник саобраћаја под алкохолом и доста је угрожена безбедност пешака, бициклиста и других учесника. Ово је баш опасно! И добро је што су направили ову акцију, како би увели младе возаче у суштину про-

блема”, рекао је за „Златиборске вести” Срђан Манојловић, ученик УТШ, а његов друг Маријан Масал је додао да нема шансе да неко може да вози под таквим дејством алкохола.

„Сад сам у периоду када учим да возим, идем на часове вођње и никад у животу, а поготово сад након огледа, не бих пробала да возим под дејством алкохола, јер је заиста опасно. Било ми је тешко чак и са чуњевима да их обиђем, а замислите да су пешаци или неко мени драг у питању”, надовезала се Јелена Марјановић.

У овим активностима Савету за безбедност саобраћаја по-

моћ је пружио и Аутомобилско спортско удружење „Златибор” које за младе возаче и будуће возаче има следећу поруку: „Ко жели да вози брзо треба да дође на стазу и да тамо покаже колико је брз, а у саобраћају сви треба да пратимо саобраћајне знаке”, рекао је Владимир Мирчић, председник овог удружења.

У циљу промоције безбедности саобраћаја такође је вршена симулација чеоног судара на тзв. „косог равни” како би се младима показала важност коришћења појасева као и безбедносних седишта за децу.

**Мирјана Ранковић
Луковић**

Победник с Кајмакчалана командант Крста Смиљанић

Пише: Милан Р. Ђенић

Кајмакчалан је био својеврстан симбол за обе зараћене војске, Бугари су добили наређење да га бране до последњег војника, а Срби су га морали освојити по цену живота. Овај чувени планински масив постао је моћна баријера за спречавање продора наше војске на север, јер је обиловао топографски јаким положајима, који су и фортификацијски били изванредно припремљени. Чувено Орлово гнездо било је понос бугарских војника које је по њиховом принцу добило име Борисов град. Част да крене у освајање овог највишег врха и најмоћнијег објекта на читавом Солунском фронту припала је чувеној Дринској дивизији и њеном команданту, пуковнику Крсти Смиљанићу.

Пред почетак офанзиве, заказане за 12. септембар 1916. године, команданти се обраћају својим јединицама, пуковник Војислав Павловић храбри ужички IV пук: „Не заборавите, војници, да је само један пут који води нашим огњиштима, нашим згариштима, нашим милим и драгим кућама, нашим породицама које пиште у ропству туђина и жељно очекују нашу помоћ, нашој отаџбини, нашој Србији, а тај пут води преко положаја које сутра треба да заузмемо. Напред моји добри војници, нека вам је срећан почетак“.

После свакодневних напада и сталних напредовања ка циљу, 18. септембра заузет је предњи део кајмакчаланског платоа, али даље надирање осујетиле су природне непогоде, што се види из једног документа којим се Крста Смиљанић обраћа штабу Треће армије: „На Кајмакчалану је велика хладноћа, а с

времена на време пада снег. Молим да се за трупе ове дивизије што пре пошаље грундњака, рукавица и башлика. На фронту ничег новог. Преко целог дана на Кајмакчалану магла и необично јак ветар, апсолутно су онемогућили припрему артиљерије. Ветар који бесни на Кајмакчалану није обичан ветар, већ прави оркан који се окреће у ковитлац и апсолутно онемогућава употребу рововских оруђа“.

Међутим, борбе се и даље настављају, али без значајнијих резултата. Већ је прошло пет дана а дринске јединице не могу да крену напред и потпуно овладају највишим врхом, котом 2525. Врховна команда је нестрпљива, упозната са значајем ових положаја, упорно захтева да се што пре овлада Кајмакчаланом, али ниједан захтев, за испоруку артиљеријске и пушчане муниције и смену преморених јединица, не испуњава.

Тринаест дана у рововима без смене

Пуковник Смиљанић је узнемирен, нестрпљиво очекује расплет између често нереалних захтева и безусловних наређења својих претпостављених и својих деморалисаних и преморених официра и ратника, неспремних на нова прегнућа. Већ 13 дана они без смене у рововима, и дању и ноћу, упорно бране освојене положаје. Тада стижу нови проблеми. Смиљанић са осматрачнице смркнуто гле-

да како у бугарска утврђења улазе јединице 43. пука носећи са собом буриће са румом. Знао је да ће ти подлаци смислити неку превару као и на Брегалници, када су се до поноћи дружили и пили са српским официрима из IV и V пука, а после сат времена напали без објаве рата. Слутити да ће вероватну ноћашњу битку увести у фазу која злокобно прети катастрофом по Дринску дивизију.

Крста Смиљанић, као искусан ратник, не жели да донесе исхитрену одлуку, зато позива команданте пукова, који најбоље знају морално и физичко стање ратника и предлаже им да се током ноћи изврши удар на непријатеља и да се једном за свагда рашчисти ситуација са Кајмакчаланом. Сви су изричито били против ноћног напада плашећи се да се јединице не отму контролу старешина. Командант усваја њихово мишљење и издаје наређење да се, сутрадан у осам часова, изврши напад на северне стране Кајмакчалана.

Страховање се обистинило, са пристиглим појачањима Бугари су у 4,20 часова снажно ударили по српским положајима. Храбри Дринци их дочекују на бајонет и одбијају, али се јуриши настављају без обзира на огромне губитке, то је била права људска кланица. Неке наше јединице биле су приморане да се повуку на другу линију фронта. Учесник бор-

бе Сима Поповић записује: „Ноћу између 25. и 26. септембра десно од нас укрстише се на Кајмакчалану ракете разних боја. Топови загрмеше митраљези заштекташе... Са зељом у срцу оценисмо да се одиграва страшан чин. Заиста, то је била она страшна вартоломејска-кајмакчаланска ноћ, најкрвавија ноћ у седам година ратовања“.

Пуковник Смиљанић је жалио своју страдалну војску, чинило му се да губи разум, јер је немоћан да било шта помогне. Свитање је дочекао физички и психички потпуно сломљен. Документи бележе: „Приликом освајања врха Кајмакчалана 1916. године, у надчовечанским борбама Дринска дивизија се топила и нестајала пред очима храброг команданта. Ужаснут страховитим губицима Крста Смиљанић је за ноћ сасвим оседео“.

Забринутост због догађаја на фронту Дринске дивизије

Догађај на фронту Дринске дивизије изазива велику забринутост и захтева хитну интервенцију. Престолонаследник Александар, који се у то време налазио на фронту, истога дана депешом тражи изјаву од начелника штаба Врховне команде ђенерала Петра Бојовића у Солуну: „Известите ме како цените ситуацију створену бугарским нападом на Кајмакчалан. Шта је предузела Врховна команда да парира ову офанзиву“.

Ђенерал Бојовић одговара: „Част ми је известити да ситуацију створену бугарским нападом на Кајмакчалан ценим доста озбиљно. За парирање ове офанзиве наредио сам да командант Прве армије одмах предузме напад на непријатеља пред својим фронтом. То исто да учини и

Ђенерал Крста Смиљанић

командант Треће армије са Дунавском дивизијом. Наредио сам команданту Прве армије да одмах стави на располагање команданту Треће армије Добровољачки одред и батаљон Срба добровољаца за појачање Дринској дивизији на Кајмакчалану. Умолио сам ђенерала Сараја, да и француско-руска армија енергично нападне непријатеља". Како сад може да се читав фронт активира и да се Дринској дивизији пошаље помоћ, а јуче није могло, већ је дозвољено да буде десеткован елитни део српске војске?

Пуковник Крста Смиљанић је 30. септембра, тачно у 5,45 часова, мирно и систематично отпочео напад за коначно освајање Орловог гнезда. У 10 часова издаје наређење да артиљерија концентрише напад на врх Кајмакчалана, да дивизијска резерва буде спремна на покрет, а пешадија енергично крене на Вирут и Кочобеј. Све што је урадио видео се да иде на коначно решење: или у Србију или у смрт! У 12,40 часова делови V пука ускачу у бугарске ровове и после једног сата гушања и борбе на бајонет ови батаљони успевају да овладају врхом Кајмакчалана.

Смиљанића, попут ноћне море, прогања ноћ учи 26. септембра, у њега се угнездила бојазан да се она не понови. Мучи га помисао да су ратници преморени, јединице десетковане, али да би спречио нова страдања до којих је лако могло доћи, непријатељ се обавезно мора отерати са околних положаја. Коначно је схватио да мора послушати само свој инстинкт. Он изјављује: „Био би злочин да се непријатељ сада не потисне кад је разбијен и потресен, не треба му дати времена да се уреди“. Затим издаје ново наређење: „Десна колона напашће непријатеља на Кочобеју и очисти тај правац, а лева колона, сутра у пет часова 1. октобра, напашће непријатеља на линији Сиви брег-Старков зуб и овладати овим положајима“.

Необично густа магла успорава напредовање, али знајући да се мора искористити потпуна збуњеност и наред у бугарским редовима, Смиљанић издаје нову, веома оштру наредбу: „Наређујем да ме командант десне колоне извести до 19 часова да је очистио непријатеља са Кочобеја, а командант леве колоне да овлада Сивим брегом. Једном за

Кајмакчалан: ђенерал Крста Смиљанић и Герхард Геземан

свагда наређујем да магла не сме бити узрок нераду и неактивности". У 15,50 часова командант десне колоне обавештава да је заузео Кочобеј и да непријатељ одступа према Флоки, док је Вирут пао око 19 часова. Десна колона је до одређеног времена извршила задатак, али лева колона није овладала Сивим брегом. Добровољачки одред је до 20 часова успео да заузме предње ровове.

Успех на Кајмакчалану је потпун

Истог дана командант Треће армије шаље извештај Врховној команди: „Успех на Кајмакчалану је потпун. Бугари су се разбегли на све стране. Наше се трупе утврђују на заузетом земљишту и продужују наступање, како на север тако и дуж граничног фронта у обе стране. На бојишту има разноврсног разбацаног материјала. Губици Бугара били су заиста огромни. Бојно поље прекривено разнелим бугарским лешевима“. Дринској дивизији

са Крфа стиже депеша Народне скупштине: „Уз топло и живо одобравање свих народних посланика саопштио сам радосну вест о успеху Дринске дивизије да је прва ускочила у нашу Србију“.

Призор на простору где су се 22 дана јуначки сударале две војске био је застрашујући. Цео плато формално прекривен лешевима, измешани Срби и Бугари, једни

поред других у смрти измирени, смрсканих глава, поломљених руку и ногу, гранатама поцепаних груди... крв као да кључа из земље коју прекривају измешани делови искиданих тела, бурад за воду, мешине са ракијом, поломљени бајонети, пушке, ранци... Живи, затрпани гранатама, у самртном ропцу призивају своје најдраже и Бога.

Јединице које су освајале Кајмакчалан током 22 дана борбе имале су 786 погинулих, 2.551 рањених, 198 контузованих и 276 несталих, укупно је из строја избачено 3.611 официра, подофицира и редова. Сиви брег је пао 3. октобра, а истог дана Врховна команда издаје наређење да Прва и Трећа армија предузму енергично гоњење непријатеља

Док је тешким кораком силазио према Црној реци, пуковника Смиљанића су мучили душевни бол због изгубљених ратника, крајња физичка исцрпљеност и гнев према неодговорним старе-

шинама. Као частан човек преиспитивао је и своју одговорност за толике жртве, питао се да ли је требало да послуша свој инстинкт и удари пре Бугара. Он је био на измаку снага и трпљења, заправо био је озбиљно болестан. Када је Врховна команда 22. октобра прихватила предлог команданта Треће армије да привремено одложи напад на Соко, а Дринска дивизија добије предах, он тражи боловање које му је одобрено. Болесног Смиљанића посетио је и прегледао пријатељ др Арчибалд Рајс у чијем дневнику је остало забележено: „Победник са Кајмакчалана јако је болестан. Груди не ваљају. Он се борио до краја, али сада треба да се негује, јер, без тога значи предати се смрти! Он ми каже да ће отићи у Солун и да ће га за време његовог одсуства заступати пуковник Викторовић, којега познајем из Штипа“. Одлазећи на лечење командант се од ратника опростио речима: „Јунаци, услед болести морам вас напустити. У овоме часу мени је једина утеха што се растајем са вама на светој земљи слободне Србије, где Ви јунаци, први од све српске војске, крочите ногом и коју Ви целивасте!“

Монуменални споменик на Златибору

Опорављени командант брзо се вратио својим ратницима, да заједно заврше свето дело ослобођења свога поробљеног народа, своје отаџбине. Вратио се и на свој Златибор, после деценија у којима је био неоправдано запостављан, у којима је чак било непожељно да му се име помене, вратио се своме завичају да младим поколењима буде понос и узор. Троструки витез слободе својим јуначким делима окитио се венцима бесмртне славе и својим именом исписао многе странице српске историје. У знак вечног пијетета и захвалности, Златибор се своме великану одужио монументалним спомеником, да се сећамо и поносимо. ■

У Рожанству вешти мајстори за бурад и каце

Од давнина је село Рожанство чувено по вештим мајсторима за дрвенарију, снособним да направе најбољу бурад, качице, каце, буце. После Првој светској рата у овом селу је забележено 35 пинтора-качара који праве те дрвене судо-

ве, док је 25 мајстора правило сандуке у којима су невесте чувале своју сирему. Та занатска традиција одржала се овде и у новије време, али је мајстора све мање. Рожанство, иначе, привлачи својом лепошом и знаменитостима: у

њему је све посећенија Стојића пећина, народ верује да бања Ваја „лечи од девет мука“, а извор Змајевац има причу о ошном змају и познати вашар. Овде се као традиција усталио сабор изворне народне песме „Без извора нема воде“.

Нема кајмака без чабрића, ни ракије без бурића

Најстарији пинтор-качар Мирко Ковчић из Рожанства направио хиљаде буради, каца, качица, буца, лончића, парионица, шафоља...

На четвртм километру од Рожанства у засеку Утробе живи стари качар Мирко Ковчић. У његовом домаћинству су четири генерације. Њихова основна делатност је пољопривреда (сточарство, малинарство), а као допуна израда дрвених судова за домаћинство.

Главни мајстор за израду судова је Мирко. Рођен је овде 1930. године. У кући их је тада било седморо и тешко се живело.

– Од малена сам започео око овог заната, пошто ми је отац радио, ја сам уз њега полако учио и са тим сам одрастао. Није се имало онда ништа, од овога

се хлеба јело, школовало – објашњава за „Златиборске вести“ Мирко.

Имао је 15 година када је терао јапију из Стубла са старијим братом. Пешачили су преко 30 километара у једном правцу. Грађу су превозили коњима, колима се није ишло, јер путева није било. Да би дотерали више

грађе, тесали су и сушили дужице на лицу места. Од једног товара могли су да дотерају грађе за 10 до 20 качица, зависно од величине.

Правили су: буце за носење воде, парионице за купање, шафоље за прање веша, качице за сир и кајмак, крављаче за млеко, каблиће, лончиће... Те производе су продавали у Ужичу, Бајиној Башти, Пожеги, Чачку, Крагујевцу, Ваљеву и осталим местима ши-

ром Србије. Продавало се на пијацама и вашарима. Знало се кад су пијачни, а кад вашарски дани. Вашар је увек био „јачи“ од пијаца. У повратку би дотерали намиринице за кућу.

Ни броја не зна мајстор Мирко колико је у свом веку направио те дрвенарије коју израђује од 1945. године. – Ко то може пребројати – одмахује рукама, на којима су сви прсти одолели свакодневном раду са алатом за дрво и машином. Сећа се да је правио некад, док је било снаге и купаца, и по 500 буради, качи-

Стопића пећина у Рожанству све посећенија

Туристичка организација Златибор објавила је ових дана да је споменик природе Стопића пећина, на подручју Рожанства, била најпосећенији локалитет Златибора за првомајске празнике. Тада је Стопића пећину обишло око три хиљаде посетилаца. Овако велика посећеност за свега два дана није забележена ни током новогодишњих празника.

Из ТО Златибор наводе да је велико интересовање гостију Златибора за посету Стопића пећини резултат, на првом месту, веома атрактивних природних елемената пећине, затим њене уређености и опремље-

ности за обиласке, као и пропагандних и маркетиншких активности ТО Златибор која улаже велике напоре да промовише лепоте овог спелеолошког бисера.

Подсећамо да је претходних година урађен приступни пут до Стопића пећине, стазе унутар ње, савремена расвета, плато код улаза, платформа за прилаз пећинском водопаду званом „Извор живота“ и друго. Захваљујући томе посетиоцима су откривене необичности: бигрене каде настале таложењем кречњака, кречњачки тобоган, поменути водопад висок преко девет метара, „џиновски лонци“, богатство пећинског на-

кита... Ова пећина, иначе, налази се 19. километру од туристичког центра Златибора ка Сирогојну, дуга је 1.691 метар и има импресивни улазни отвор с десне стране реке Приштавице. Име је добила по оближњем засеку Стопићи који припада селу Рожанству. Прва спелеолошка истраживања у њој обавио је Јован Цвијић 1909. и 1913. године, а прва писана помињања датирају још из 1901. године аутора Радосава Васовића. Пећина се састоји од пет целина (велика сала с кадама, канал с кадама, светла дворана, тамна дворана и речни канал), а плени атрактивношћу. **З.В.**

ца и других дрвених посуда годишње. Године су потом учиниле своје.

Што се тиче алата за израду, користили су се: дрвени струг, блања, рендић, чекић, набијач, ђељка, скобла, уторњак, бићкија, пергељ, пробојац, ђељарка. Радило се у кући пошто радионице није било, поред огњишта где се и храна спремала и где су и чељад седела.

– Када смо добили струју мало смо се коварнули и узели абрихтер. Преласком на машинску обраду и производња се проширила. Правили смо бурад, каце за купус и све остало уз помоћ електричних машина. Нема кајмака без чабрића, ни ракије без бурића – објашњава Мирко и наставља – Од овога сам школовао децу. Један син је остао са мном, сад и он има сина, снају и унуке. Ја сам у годинама и не могу

Бурад од храста, качице од букве, лончићи од бора

Каже мајстор Мирко да није тешко какво ракијско или винско буре направити, може то за неколико дана, али ваља претходно две-три године да дрво одстоји, да се добро осуши. – Бурад се праве од белог храста, качице за бели мрс од беле букве, а дрвени лончићи за воду од бора. Ко хоће најбољу ракију треба да му одлежи у дрвеном бурету, да пожути и добије арому. А нема лепшег сира и кајмака од оног чуваног у дрвеним качицама – прича нам овај стари пинтор-качар, чији су се производи продавали и као део традиције, за поклон, па из рожанских Утроба стигли и до Америке, Француске.

више да радим. Препустио сам посао деци, ја им само мало помажем, мада ни они немају времена да се овим баве. Нема ништа боље од доброг заната, а занат мора да се воли, да га цениш па да добро буде. Они добро раде и слушају ме – завршава причу овај стари качар.

Некада се овим послом у Рожанству бавило 60 домаћинстава, а данас их је остало само неколико. Занат одумире, млађи теже прихватају, а пластика је завладала. Лавор је заменио шафољ, вода је стигла у куће, ни буце се више не праве, а и куто је изашао из употребе. Једино је остало буре за вино и ракију које се прави од квалитетног храстовог дрвета. Овај занат је муко-трпан био и сад је своје одрадио. Дошло је неко ново време.

Мирослав Весовић

Предузеће чајетинских средњошколаца на сајму у Бугарској

Угоститељско-туристичка школа у Чајетини уписује 120 ученика у четири одељења, нови смер је комерцијалиста

У организацији Министарства образовања Бугарске, бугарског Сервис центра и Међународне организације ЕУРОПЕН, у Пловдиву је 26. и 27. априла одржан Међународни сајам омладинског предузетништва на којем је учешће узела и средња Угоститељско-туристичка школа из Чајетине. На сајму се, иначе представило 130 ученичких предузећа из Бугарске, Луксембурга, Македоније, Црне Горе и Србије, тако да је за ученике чајетинске средње школе ово било драгоцене искуство у даљем раду.

Прошла 2017. година у Србији је протекла у знаку предузетништва и доста су интензивирани активности укључивања младих људи у едукације везане за писање бизнис планова и за самозапошљавање.

Бројна такмичења из области предузетништва

„Од ове године смо се прикључили бројним такмичењима из области предузетништва, јер у нашој школи постоји предмет предузетништво на завршној години,

па смо се на тим часовима припремали за учешће на такмичењима. Прво је то било школско, затим општинско такмичење из предузетништва одржано у чајетинској библиотеци. Најбоља компанија је, са преко 30 школа из Србије, наступила у Београду где смо имали запажен резултат“, каже професорка Софија Павловић Луковић која предаје туристичке групе предмета и предузетништво.

„Ове године смо први пут учествовали на једном међународ-

ном сајму омладинског предузетништва у Бугарској и то на препоруку колега из Економске школе из Ужица који учествују пет година за редом. Утисци су феноменални! Тамо је било око 130 ученичких предузећа из много земаља, а највише из Бугарске. У Бугарској, иначе, имају одличне стипендије које ученици користе за наставак образовања. Искрено се надам да ће и у нашој земљи надлежно министарство стати иза тога, јер деца то јако значи, науче кроз прак-

тичан рад много о бизнису, половању...“

УТШ из Чајетине је наступила са виртуелно-уметничким предузећем „БООМ“ д.о.о. које се бави производњом декоративних силиконских печата за колаче и кекс са уцртаним туристичким симболима. Идеја је била да се овим производом створи другачија туристичка навика на путовањима и да се кроз скупљање јединствених симбола стварају колекције сећања и усломена са њих, као што се чини, на пример, са популарним магнетима за фриџидере. Њихов наступ на Сајму био је запажен, поготово са аспекта иновативности. Ово предузеће представљали су ученици свих разреда смера туристички техничар, а то су: Ружа Кепић, Весна Максимовић, Никола Јанковић, Катарина Јоксимовић, Маја Тошић и Михаило Павловић којима је ментор професорка Софија Павловић Луковић.

„За следећу годину планирамо да се прикључимо такмичарски у већем броју категорија, јер смо ове године видели да заиста можемо да постигнемо добре резултате“, додаје професорка и менторка Павловић Луковић.

На најбољи начин представили своју земљу

На овом путовању ученици су, такође, имали прилику да се упознају са природним лепотама и богатом историјом града Пловдива, да виде позитиван пример повезивања историјског наслеђа са модерним захтевима и динамичним програмима које туризам захтева. При том су развијали стечена знања из енглеског језика, предузетништва и на најбољи начин представили своју земљу, свој крај и своју школу.

Иначе, УТШ из Чајетине од ове године, у области економије, права и администрације има нови смер – комерцијалиста. У школску 2018./2019. годину уписиваће се, у четири одељења, 120 ученика: једно одељење туристичко-хотелијерски техничар (30 ученика), једно одељење кулинарски техничар (30 ученика), једно одељење комерцијалиста (30 ученика) и једно комбиновано одељење: конобари (15 ученика) и кувари (15 ученика).

**Мирјана Ранковић
Луковић**

„Деца међу нарцисима“ с представом предшколаца

Централни дан манифестације „Деца међу нарцисима“ у Дому културе почео је проглашењем најбољих ликовних радова које су на конкурс слале предшколске установе из: Чајетине, Ужица, Пожеге, Ариља, Прибоја и Нове Вароши. Такође је предшколска група вртића „Нарцис“ из Златибора за своје другаре извела представу „Хоћу здраво да живим“, коју су пре три године осмислиле васпитачице Миљка Јанковић и Драгица Панић са колегиницом сестром за превентиву Снежаном Јечменицом. Њихова жеља је била да, користећи све благодети планине Златибор као здраве средине, помогну деци да од малих ногу усвоје здраве стилове живота.

„Деца су уживала ове три године, јер су имала прилике да посете разна места на нашем подручју: Љубиш, Гостиље, Сирогојно... Садиле смо башту и из ње вадили поврће, учили смо се неким здравим

навикама у животу, поред оних које обављамо у вртићу од прања руку, зубића и друго. Желели смо да их научимо да се више крећу, јер деца су данас доста затворена што у кући, што у вртићима“, рекла је Снежана Јечменица.

Свесрдну помоћ и подршку имале су пре свега од директорке ПУ „Радост“, затим од родитеља као и од локалне заједнице. Трогодишњи рад забележен је на фотографијама, видео материјалу, али и кроз

рецитал који је написала Драгица Панић, који је овде представљен.

Након представе малишани су се дружили у игри и традиционалном цртању кредама на асфалу, а потом су у име организатора, Спортског центра Чајетина, уручене награде власницима најлепших ликовних радова које је оцењивала академска сликарка Анастасија Богдановић.

Као и сваке године, потребно је поменути одличну са-

радњу Спортског центра, као организатора, и ПУ „Радост“ из Чајетине која га је пет дана, колико је трајао фестивал, улепшавала својим активностима. На фестивалу су били и гости: Балетски студио „Мага Магазиновић“, позориште „Полетарац“ из Београда, млађи ансамбл КУД-а „Златибор“, ђачки хор из ОШ „Миљивоје Боровић“ из Мачката и Шљивовице, као и драмска секција ОШ „Димитрије Туцовић“.

М. Р. Л.

Ђаци из Мачката победници квиза „Шта знаш о Црвеном крсту“

У Чајетини се 14 година заредом одржава квиз „Шта знаш о Црвеном крсту“. Као и претходних година, четвртаци су показали изузетно знање, а победници су били ученици ОШ „Миљивоје Боровић“ из Мачката. Осам екипа четвртака из основних школа са територије општине Чајетина, такмичило се у овом квизу који је одржан у Библиотеци „Љубиша Рђенић“, а водиле су га, подржавајући ову активност Црвеног крста, библиотекарке.

„Питања су одређена на основу брошуре за спремање квиза који је припремио Црвени крст Србије. Ми смо изузетно задовољни, јер деца сваке године показују све боље знање из ове области, а за то су заслужни њихови учитељи који их припремају за такмичење“, каже Милан Си-

мовић, секретар Црвеног крста Чајетина. Након скоро једног сата, колико је трајао квиз, најуспешнији су били четвртаци из Мачката победивши са пола бода разлике своје другаре из Криве Реке. На трећем месту је била екипа Златибор 2. О квизу победници су рекли:

„Није било тешко. То су све била питања која смо вежбали“, истиче Душанка Ђокић. Други члан екипе Богдан Кутлашић каже да су из друге категорије била најтежа питања, али да су успели да се изборе. Највећу заслугу за постигнути успех, према речима Марка Челиковића, припала је учитељици Ружици Јараковић.

Награде ће малишанима бити уручене 14. јула на Свечаној скупштини Црвеног крста.

М. Р. Л.

На Златибору јун у знаку манифестација

Прослављени спортисти на фестивалу спортског филма, вишебој у Јабланици с низом такмичења, на фудбалском Купу пријатељства млади из европских клубова, а обележавамо и Светски дан велнеса

МЕЂУНАРОДНИ ФЕСТИВАЛ
СПОРТСКОГ ФИЛМА
Zlatibor 2018

Драгослав Шекуларац

Међународни фестивал спортског филма од 7. до 10. јуна.

По најави творца фестивалског програма Јована Марковића, Николаја Параховника и Александра Аврамовића овај, седми златиборски фестивал отвориће Рађа, Кукоч, Сале Ђорђевић, Светислав Пешић и дружина из филма „250 степеника“, а затворити Милош Биковић у руском филму „Лед“ и у фестивалској дворани, где ће примити специјално признање – за интернационални глумачки успех и велики допринос спортском филму у улогама фудбалера, кошарка-

ша, шампиона у уметничком клизању..

На фестивалској листи је више од 50 филмова из 22 земље. Очекује се велика екипа мешовитог спортско-уметничког састава чије боје, у специјалним за ову прилику креинраним дресовима, треба да бране: Драгослав Шекуларац, Драган Кићановић, Ивица Осим. Сретен Дамњановић, Иван Сарјановић, Слободан Јоксимовић, Војкан Борисављевић, Мики Крстовић, Тихомир Станић, Душан Ивковић, Дејан Станковић, Наташа Ковачевић,

Владимир Станковић, Младен Ђорђевић, Александар Милетић, Владимир Курђубић, Владимир Пајић, Ивица Видановић, Маја Туцаковић, Вања Дерменђијева, Вукашин Ковачевић, Срђан Савић и други филмски радници и уметници, спортисти и новинари. Сви они се радују новим сусретима на Златибору.

– Фокус овогодишњег фестивала одредила су два велика догађаја: недавни фајнал форевропске кошарке у нашем Београду и Светско фудбалско првенство у фудбалу, због кога се

и фестивал одржава раније од редовног термина. А у овогодишњим такмичарским филмовима играју сви спортови и највећи спортисти, посебно наши кошаркаши и фудбалери. Један од њих је већ легендарни Жељко Обрадовић. Он је, временски скоро паралелно, и у стварности у Београду, одиграо своју филмску улогу, коју ће публика гледати овде на Златибору.

Посебно очекујемо да нам се филмски ствараоци, спортисти, новинари и бројни гости Златибора придруже у пратећим нетакмичарским тематско-филмским програмима, у сусретима са Наташом Ковачевић, хероином спорта и живота, као и са представницама спортске Суботице.

Поносни смо што ћемо имати светску претпремијеру филма „Скок“ и премијере филмова: „Када је сребро сијало као злато“ и „Београд-колевка кошарке“.

Срећни смо што ће нам се ове године придружити и ђаци Златибора, и то два пута: у сусрету са Наташом и на свечаном затварању када ће свирати и певати свевремену музику Војкана Борисављевића, добитника признања за животно дело – најављују Марковић, Параховник и Аврамовић.

Светски дан велнеса 9. јуна и на Златибору

Светски дан велнеса, који се слави друге суботе у јуну сваке године, биће обележен и на Златибору. Креатор овог покрета је госпођа Белгин Аксоу из Турске, а порука је да је живот најдрагоценији дар те да Светски дан велнеса треба на то да нас подсети.

Догађај инспирише људе да пробају тога дана бесплатне велнес активности. Србија је од 2016. године укључена у обележавање овог дана, а те године је Светски дан велнеса обележен на 3.000 локација у 90 земаља широм света.

Наша планина центар велнеса у Србији

Са прошлогодишњег вишебоја

Програм 13. Сеоског вишебоја „Јабланица 2018.“

- Катран дани – 01.06. – 03.06.2018.
01.06. у 16.00 – Потпаљивање катранице
03.06. у 15.00 – Отварање катранице, истакање катрана
- Сеоски вишебој – 03.06.2018.
9.00 – Дочек гостију
10.00 – Културно-уметнички програм
11.00 – Свечано отварање вишебоја
11.20 – Скок у даљ из места
11.40 – Бацање камена с рамена
12.00 – Превлачење кличка
12.20 – Скок у вис из места
12.35 – Превлачење руком у суножном ставу
12.50 – Пузање уз бандеру
13.10 – Ручно престругивање тестером кладаром
13.30 – Ручно стругање дубећом тестером
14.00 – Трка коња
14.30 – Културно уметнички програм
15.30 – Вуча на влаци коњском запрегом једнопрегом, двопрегом
16.30 – Вуча на влаци воловском запрегом
17.30 – Превлачење конопца
18.00 – Проглашење победника и свечано затварање вишебоја

Сеоски вишебој у Јабланици 3. јуна

Тринаести Сеоски вишебој у Јабланици одржава се 3. јуна 2018. године, а организатори су припремили богат програм. Увод је у петак 1. јуна у 16 часова, потпаљивањем катранице и почетком манифестације „Катран дани“, док су за недељу 3. јуна планирана спортска надметања. Вишебој ће бити свеча-

но отворен у 11 часова. На програму су прво такмичења у народним спортским дисциплинама, затим у радним послекојих је коњичка трка, да би поподне била вуча на влаци воловском запрегом и превлачење конопца. Посетиоце очекује и богат културно-уметнички програма народног стваралаштва,

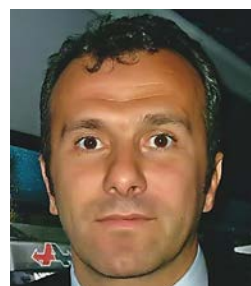
где ће се игром и песмом представити културно-уметничка друштва и певачке дружине. Организатор манифестације је ТУ Јабланица, покровитељи општина Чајетина, ТО Златибор и Спортски центар Чајетина, спонзори ПД „Златиборски еко аграр“, КЈП „Златибор“ и ЈКП „Водовод-Златибор“.

Пеђа Мијатовић

Фудбалски Куп пријатељства европских клубова од 4. до 10. јуна

Као промотери и гости турниру ће присуствовати некадашњи и садашњи фудбалски асови Пеђа Мијатовић, Иван Гудељ, Ивица Осим, Дејан Савићевић, Славиша Јокановић, Рефик Шабанаковић, Саво Милошевић, Владимир Петровић Пижон и други

Дејан Савићевић

На Златибору ће од 4. до 10. јуна бити одржан први „European Clubs Friendship Cup 2018.“, Куп пријатељства европских клубова. На турниру ће учествовати 16 екипа, од тога 10 највећих у региону: Црвена Звезда, Партизан, Динамо Загреб, Сарајево, Вардар, Олимпија, Војводина, Осиек, Жељезничар и Будућност. Осталих шест места попуниће добро познати европски клубови Еспањол, Удинезе, Фенербахче, Витеон, Спал и Торино.

Своје знање, умеће и талент, показаће генерација рођена 2000. године, момци од 18 година. Овакав састав турнира чини га највећим овакве врсте у региону. Клубови су подељени у четири групе, победници група играју полуфинале. Утакмице ће се играти на више терена на Златибору. Овај турнир је лепа прилика да видимо генерацију фудбалера која долази и будућност је ових клубова. Још важније је да ће ови млади

играчи успоставити међусобне пријатељске везе, а у спортском смислу се одмерити и потврдити са најбољима у региону. „ЕС FC“ турнир ће бити традиционалан и одржаваће се сваке године.

Турнир организују општина Чајетина, Туристичка организација Златибор, Спортски савез општине Чајетина, Спортски центар Чајетина, FT Team company, Hit and run production и Спортклуб ТВ, уз логистичку и

организациону помоћ ФСС. Као промотери и гости турниру ће присуствовати некадашњи и садашњи фудбалски асови: Пеђа Мијатовић, Иван Гудељ, Ивица Осим, Дејан Савићевић, Славиша Јокановић, Рефик Шабанаковић, Саво Милошевић, Владимир Петровић Пижон и други. Чак четири утакмице дневно у групној фази надметања директно ће се преносити на Спортклубу, најгледанијој спортској телевизији у региону.

Ирина обожава златиборску пијацу

„Волим да одведем ћерку да јаше коње и да види животиње, да дуго шетамо на чистом ваздуху. Кад добијемо оно руменило у образима знам да смо урадиле праву ствар”, описује своје боравке на Златибору ТВ водитељка Ирина Вукотић

Многи у телевизијским програмима радо гледају познату водитељку Ирину Вукотић, која већ две године с Миломиром Марићем на „Хепи” телевизији води „Добро јутро Србија”, а не знају да је „наше горе лист”, пореклом из овог краја. Она је Ужичанка која воли Златибор, рекло би се у најкраћем на основу њене изјаве дате „Златиборским вестима”.

– Одрасла сам у Ужицу, тако да сам на Златибор долазила још од најранијег детињства. Памтим екскурзије у одмаралишту „Голија” са учитељем и другарима из школе и дуге шетње до споменика – сећа се Ирина и описује те своје прве златиборске утиске:

– Тада је Златибор био та корећи дивљина у поређењу с данашњим Златибором. Искрено, тада ми се више допадао. Данас је превише урбан за мој укус, а мени планина представља бег у природу, тако да се и сада трудим да на Златибору посетим места која одишу миром и лепотом.

Основну школу и гимназију завршила у Ужицу

Ирина је једна од најпознатијих наших ТВ водитељки. У њеној биографији на Википедији се наводи да је основну школу и Гимназију завршила у Ужицу, где је још у школским данима почела да ради на радију и игра у позоришту, тренирала је одбојку и фолклор. Стекла је диплому студија српског језика и књижевности на Филолошком факултету у Београду.

Своју професионалну водитељску каријеру започела је 2000. године на Трећем каналу, вођењем музичке емисије „Додатно убрзање”, као и културно-информативног програма „Мозаик”. Потом је прешла у продуцентску кућу „Емоушн” где је водила „Све за љубав”. Године 2006. почиње да води емисије које су приказиване у склопу „Великог брата”, а 2011. напушта „Емоушн” и прелази на Прву српску телевизију, ту води емисију „Жене”. Затим на телевизији „Хепи” с Миломиром Марићем води врло гледани јутарњи програм „Добро јутро Србија”.

Медији за Ирину пишу да је „можда једина жена која је успела да брљивом Миломиру Марићу бар за милиме-

још један водитељ „наше горе лист”, њен земљак по ужичкој линији Марко Долаш. „Марко је омиљени човек на пијаци и улицама града, не свакидашња ТВ појава и лако га је завоleti, има посебан шарм и одличне идеје за укључење у програм које ми улепшају јутро”, описује тог свог колегу Ирина.

Радо долази на Златибор

Вратимо се Златибору и њеним боравцима на најпосећенијој планини Србије. Наша саговорница последњих година радо овде долази, а што се смештаја тиче, верна је једном новом хотелу:

– Увек одседам у хотелу „Ирис”. Налази се у центру, у близини цркве, а има свој мир и лепу летњу башту... Обожавам и златиборску пијацу. Наравно да се на Златибору добро једе. Кајмак, сир, комплет лепиња, пршута, печење у Мачкату...Нема оног ко воли Златибор, а да не воли добро да поједе и да се не врати кући са два-три килограма вишка – прича нам Ирина.

Шта јој од садржаја и активности овде посебно годи, питамо је:

– Волим да одведем ћерку да јаше коње и да види животиње, да дуго шетамо на чистом ваздуху. Кад добијемо оно руменило у образима знам да смо урадиле праву ствар. Много наших пријатеља из иностранства за време одмора буде на овој планини, па нема ништа лепше од тога кад се деца с друштвом забављају у природи – описује телевизијска водитељка оно што јој прија на Златибору. **З. В.**

Позив читаоцима

Позивамо све који имају занимљиве анегдоте, пошалице, кратке смешне приче из наше свакодневице, шале, вицеве и друге облике ерског хумора да их за рубрику „Ерска народна ризница“ нашег листа пошаљу на мејл адресу библиотеке „Љубиша Р. Ђенић“ из Чајетине ljbisardjenic@mts.rs и потпишу именом и презименом.

Најбоље прилоге објавићемо у „Златиборским вестима“, а необјављени биће читани у програму манифестације „Летњи улични ерски кабаре“.

Миломирова шашиа је била нешто болесна, да ли стварно или се само онако жалила, ко би ја знао. Жена му стално досађује:

– Води маму код лекара, молим те!

Реши он и поведе шашиу код

Шашиа хипохондар

лекара. Дођу у Дом здравља у Чајетину, код доктора који је иначе његов пријатељ. Пред ординацијом рече шашии да сачека мало.

Уђе он код доктора и каже:

– Слушај докторе, довео сам

шашиу на прелед, стално се жали да јој нешто фали. Досадна је к'о зубна болест. И знаш шта Млађо, ти немој само оно „Удахни, издахни, удахни, издахни“, нејо, ако си пријатељ, реци: „Издахни и држи тако!!!“

Окућан за онај свет

У засеоку Џамбасовићу у Семејеву умро један старина Џамбасовић, а био је обдарен, онако мушки. И сад, по обичају, окућили се пријатељи, комшије, родбина и кућају мештиа. Један од момака који је био шу зајанено ће:

– Људи, кад сам видео с чим мртав човек оде на онај свет, мене срамота са чим остах да живим. Ја кад осетим да ћу да мрем, да се не срамотим, ставићу у џеј цедуљицу „ОКУПАН“!

Два коња у тунелу

Пошерао некад неки Здравко Јуна кола луча у Шумадију. Кад је био испред Пожеје прође кроз један тунел, иако је испред њега видео знак забране за зајрежна возила. Тек што је изашао из тунела наиђе на саобраћајну милицију.

– Добро, земљаче, јеси

ли ти видео онај знак испред тунела?

– Видео сам, али оно не важи за мене.

– Како не важи?

– Па на знаку се лепо види да је забрањено проћи кроз тунел са једним коњем, а ја сам прошао са два.

Само да се уда!

Мира је 1972. годиште и још није удаћа, разговарају Мирин шашиа и њена брајичина.

– Деда, хоће ли шејка Мира кад се уда да задржи презиме или ће узети мујевљево?

Мирин шашиа, који жели да уда своју ћерку, а она нема ни дечка, каже:

– Ако буде младожења хтео, сви ћемо узети његово презиме, само да се она уда!

Мали Ера блене у трамвај

Сишао Ера са села и дошао у Београд. Зварао тамо вамо, а за њим његов синчић који је први пут пошао у тако велику чаршију. Мали Ера чудно се свему и блену на све стране, а кад уледа трамвај он стаде и викну:

– Каква су ово кола што сама иду? Ђе су коњи?

– Ајде, дијете, не блени: коњи су унутра – рече Ера и повуче сина за рукав.

Енергија воде и светлости у пределима нашег краја

„Водена светлост“ назив је изложбе која је гостовала у Библиотеци „Љубиша Р.Ђенић“ у Чајетини. Аутор акварела је академски сликар Душан Старчевић за којег је, како каже, светлост кључни елемент у сликарству.

Иако су друге сликарске технике биле Старчевићева прекупација дуги период у његовом раду, акварел га је заокупио последње две деценије. У њему је спојио љубав према води и светлости, а резултат су слике које је публика имала прилику да види прво у Ужицу у Народном музеју, а потом и у Чајетини.

„Инспирација је тамо где сам најчешће: река Дрина, вода. Наш крај пун је језера и предивних, чистих вода и река. Инспирације су били и златиборско језеро, Перућац, Ђетиња на којој сам одрастао“, рекао је Старчевић.

Катарина Доганчић Мићуновић, историчарка уметности, отварајући изложбу је рекла да је она јако занимљива не са-

мо по томе што је у опусу Душана Старчевића, већ и зато што је акварелом, који је један од захтевнијих сликарских техника, осликао пределе нашег краја. Истина, апстрактно, али ће свако ко их посматра учинити то на свој начин, богатећи мотиве својом визијом.

„Душан, заправо, овде слика саму енергију. Ту енергију воде, светлости. Пипљив и мало необичан посао - насликати светлост. Ја се надам да ће овде публика успети то да види, тај врхунски квалитет слика, а то је насликана светлост“. **М.Р.А.**

Седам девојака из „Бистричка“ у представи о трачарењу

Тек што се стишао аплауз и добре вибрације после представе „Тетка“, нову чаролију извела је Биљана Здравковић, уметнички руководилац Драмског студија „Бистричак“ из Чајетине, са још једном групом овог студија. Према мотивима комедије „Ујеж“ Бранислава Нушића урадила је представу „Женска седница“ где су младе чланице „Бистричка“ успеле да забаве и насмеју публику.

„Женска седница“ је представа која је, као и „Ујеж“,

ванвременска. Једна од посланица људске заједнице – вођење туђе бриге или једноставно речено: трачарење – нашла је место у овој комедији, али под плаштом удужења које би требало да буде хуманог карактера.

У представи глуми седам девојака: три су ученице осмог разреда, а четири из средње Угоститељско-туристичке школе из Чајетине. Већина њих глуми у „Бистричку“ дужи низ година, а у овој представи су се уклопиле лако и једноставно. Ли-

кове различитих карактера у овој комедији на окупу држи углавном сличан друштвени статус, жеља за истицањем и наклоњеност трачарењу. Дали је било тешко унети се у улоге и колико се од садашњег разликује време о којем представа говори, младе протагонисткиње су рекле:

„Увежбавањем се све постигне; мени се много свидела представа још у првим пробама, а надам се да се и публици допала“, насмешена је, након спуштене завесе, одговорила Лана Нешић са којом се сло-

жила и Тамара Деспић која је и у неким од претходних „Бистричких“ представа имала запажене наступе.

„Није тешко препознати какво је данашње време па смо се потрудиле и „изнеле“ све како треба“, надовезала се Сара Александрић.

„Госпођа Лазих је глас разума у овој комедији, али и она воли мало да трачари, мада је у суштини мало „чистија“ од остатка групе“, објашњава своју изузетно одглумљену улогу Катарина Бјелић, док о својој лику Нађа Радивратовић каже да јој је с почетка задавао проблем: „Госпођа Спасић је неко ко се сам по себи истиче увек; у њеном карактеру је уписано „ја и само ја“, док ја нисам баш таква, па је проблем био да се мало уклоним. Ипак је све дошло на своје место.“

Овом представом је најбољи начин најављен почетак 26. фестивала за децу „Деца међу нарцисима“ који је трајао од 14. до 19. маја.

**Мирјана Ранковић
Луковић**

За први Фестивал пољског цвећа и основци сликали

Многобројна културна дешавања која Библиотека „Љубиша Р. Ђенић“ организује током године употпуњена су једном новом манифестацијом – Фестивалом пољског цвећа. На овај начин библиотека се укључила у реализацију пројекта „Хортикултурне библиотеке“.

„Мисија овог нашег додира са

још дуго да користимо њене благодети“, отварајући манифестацију рекла је Снежана Ђенић, директорка Библиотеке „Љубиша Р. Ђенић“.

Читалиште у Чајетини прво је у мрежи хортикултурних библиотека Србије које је покренуло манифестацију осмишљену с циљем да покаже како треба сачувати успомену на цвеће: кроз

универзитета, учитељских факултета, сликари и сви они који желе да своје искуство поделе на најбољи могући начин“, истиче Мирко Марковић, председник Интернет клуба Србије.

Први Фестивал пољског цвећа отворен је изложбом слика „Пољско цвеће завичаја“. Око 60 слика у техници акварела, сувог пастела и акрила на плат-

У овом послу су прави „мали сликари професионалци“, који своје изложбе раде са темом, опремају, постављају, праве каталоге и имају озбиљна отварања. Нека њих троје од тридесет троје сутра у животу отворе своју самосталну изложбу, ја као професор бићу поносна“, рекла је Даница Јевтић Шишовић, дипломирани сликар и наставник ликовне културе.

природом јесте да утичемо на сваког појединца, стварајући тако колективну свест о значају очувања природног блага, како би се не само у мају већ сваког дана подсећали на важност наше одговорности према природи и њеним раскошним даровима. Једино тако моћи ћемо

хербаријум, дигитални хербаријум, рукотворине, поезију.

„Пуно песника има у овом крају који су прославили не само Златибор, већ и цвеће и здрав живот, што нам је итекако важно. У томе учествују не само људи који се баве књигом, као и библиотекарима, већ и професори

ну припремили су ученици ОШ „Димитрије Туцовић“ из Чајетине и са Златибора.

„Деци рођеној на Златибору Бог је дао да лепоту очима виде и таленат да то преточе у слику. Ученици су дужи низ година својим изложбама присутни у Библиотеци „Љубиша Р. Ђенић“.

Током четири дана манифестације одржане су радионице о хербаријуму, о томе како се пишу песме о цвећу, како се прави накит на тему цвећа, а последњег дана уприличена је електронска изложба „Говор цвећа“ и изложба књига о цвећу.

Драгана Росић

Пензионерке правиле аранжмане од природног цвећа

Чајетински пензионери са задовољством су се укључили у активности првог златиборског Фестивала пољског цвећа. У просторијама удружења одржана је радионица на којој је двадесетак жена, уз помоћ стручних лица, направило цветне аранжмане од природног цвећа, који красе просторије у којима пензионери често проводе слободно време.

Чланови овог пензионерског удружења, њих око 60, посетили су 18. маја Међународни сајам пољопривреде у Новом Саду. Међу њима било је и чланова недавно основане задруге „Златиборска врела“. Један

од циљева њиховог одласка на сајам био је сусрет са председником Задружног савеза Србије Николом Михаиловићем са којим су разговарали о стању у пољопривреди, као и о будућности ове чајетинске задруге. Задружни савез Србије обећао је стручну помоћ приликом припремања документације за учешће на актуелним конкурсима из области пољопривреде. Приликом боравка у Новом Саду чланове задруге „Златиборска врела“, коју већином чине пензионери, угостио је власник Клавнице Чајетина, чије се представништво налази у овом граду. Горан Вилић је том приликом нагласио да ће радо откупити сва увовљена грла стоке, те чајетинске пољопривреднике подсетио на могућност обезбеђивања хране за тов. Разматрана је и куповина прикључних пољопривредних машина које би се могле набавити преко фабрике „Мајевница“ уз плаћање на више рата. Председник Удружења пензионера општине Чајетина Славко Пантовић истиче да их у наредном периоду очекују нове активности. То им ни мало неће тешко пасти с обзиром да је реч о генерацијским дружењима којима се они највише радују. **Д. Р.**

Златни бор је сачуван

Како је 1930. начелник среза златиборског наредио да се чувају златни бор и муника, „дрва од будућности за овај крај“

Ова фотографија објављена је 1923. године у београдском „Илустрованом листу“, уз пратећи текст:

„Чувени златни бор у општини Сеништа код Чајетине, округ ужички: стабло је високо 4,40 метара, а дрвету има преко 200 година. Иглице овог четинара су

постоји маса бајки о овоме чудноватом дрвету, и велика је штета што се оно не загради и не чува што боље као јединствени објекат за студије“.

Срески начелник златиборски сачинио је 22. фебруара 1930. године белешку:

„Према личним сазнањима и преко поједних лица из општине Драглице, постоји у општини драгличкој-Сеништима „златни бор“ и „муника“, ретка дрва четинара. Како су ова дрва од будућности за овај крај НАРЕЂУЈЕМ: да се позову сопственици истих у Чајетину и саопшти им се да чувају именована дрвета и не секу или штете их. Ово урадити што пре.“

Десетог марта 1930. „добављен“ је Микаило Селаковић, сопственик мунике из Сеништа, који је упознат о предњем те изјави:

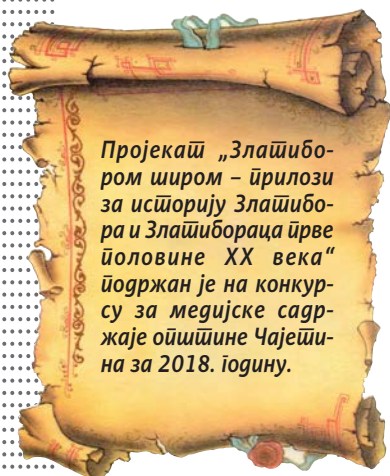
„Муника није моја само већ на међи између мене и Драгољуба Селаковића из Драглице. Златни бор осушио се. Примео сам к знању и саопштено ми је да мунику чувам и браним од штеточина и да је не сечем. Ако би противно урадио пристајем да ме власт казни.“

Немогуће је утврдити везу између златног бора и мунике, о којима су остале белешке из треће деценије 20. века, са златним бором из Негбине кога је срушила јака зима децембра 1999. године. Да последњи „златиборски златни бор“ не нестане побринуо се инжењер шумарства Михаило

Тошић из Расне код Пожеге. Од преживелих грана, под сметовима срушеног бора, инжењер Тошић је размножио златни бор у свом расаднику. Млади изданци завршили су у Чајетини, Гостиљу, Краљеву, Крагујевцу...

Златни бор је сачуван.

З. Ж.

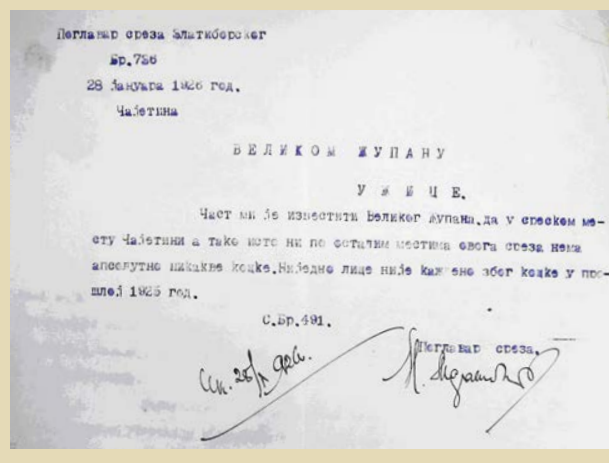

Пројекат „Златибором широм – прилози за историју Златибора и Златиборца прве половине XX века“ подржан је на конкурс за медијске садржаје општине Чајетина за 2018. годину.

златасто-жуте, врло широке и необично шиљасте. Све гране су окренуте југу, а на северној страни их нема због оштрих северних ветрова. Дрво не носи плодове, и у својој врсти је, вероватно, једини примерак у Европи. У народу

Нема коцкара међу Златиборцима

На распис великог жупана ужичке области, од 21. јануара 1926. године, да се „коцкање врши јавно и да у коцкању учествују и државни чиновници, што је врло жалосна појава“, Милорад Жеравичић, поглавар Среза златиборског, послао је Ужице следећи акт:

Крос РТС-а окупио око 700 наших основаца и предшколаца

Традиционални крос Радио телевизије Србије одржан је на стадиону „Швајцарија“ уз учешће око 700 деце из основних школа „Димитрије Тучковић“, „Миливоје Боровић“, „Саво Јовановић Сирогојно“ и предшколске установе „Радост“, у организацији Спортског

центра Чајетина, Спортског савеза Чајетина и клубова са територије општине. Лепо време омогућило је добро такмичење за основце и предшколце на одговарајућим дистанцама. „Велики је био одзив деце, послужило је време, мислим да је све супер протекло. Ове

манifestације би требало чешће да се одржавају, да децу мало одвојимо од телефона, да их вратимо природи, јер видимо каква су данашња времена. Преовладао је спортски дух и жеља за победом“, каже наставник физичког Владимира Вучићевић. **И. Ј.**

Пласман кроса РТС на Златибору

Предшколско девојчице	Пети и шести разред девојчице
1. Андреа Буквић	1. Ана Јеремић
2. Николина Јовановић	2. Лена Гавовић
3. Ирена Видић	3. Теодора Томовић
Предшколско дечаца	Пети и шести разред дечаца
1. Давид Јевремовић	1. Михаило Радовић
2. Огњен Димитријевић	2. Стефан Бабић
3. Немања Тијанић	3. Милош Бојовић
Трећи и четврти разред девојчице	Седми и осми разред девојчице
1. Тамара Сокић	1. Андријана Тановић
2. Тамара Рњаковић	2. Аница Нинчић
3. Ирена Лојаница	3. Алиса Пљеваљчић
Трећи и четврти разред дечаца	Седми и осми разред дечаца
1. Димитрије Љубичић	1. Миленко Жунић
2. Никола Пештерац	2. Младен Мирковић
3. Милош Павловић	3. Милисав Ћировић

Општини Чајетина награда за развој приступачности

Конкурсна комисија Заштитника грађана за доделу награда за допринос развоју свих облика приступачности на својој територији у 2017. години уручила је општини Чајетина признање за ентузијазам у развоју приступачности. Награду је примио председник УГ „Инклузија особа са инвалидитетом Златибор“ Александар Радишић, атлетичар и централна личност пројекта „Златибор без баријера“. Награда је додељена у Београду, у Клубу посланика. **З. В.**

Александар Радишић четврти на Светском купу у Сплиту

На Светском атлетском купу за особе са инвалидитетом, одржаном у Сплиту, Александар Радишић заузео је четврто место у бацању чуња (класа Ф-52). Ово је био први овогодишњи Светски куп за чајетинског атлетичара, а крајем месеца предстоји му и учешће на такмичењу истог типа у Крагујевцу, на „Србија опену“. Како је раније најављивао, Радишић ће ова такмичења пре свега користити као увертуру за главни циљ сезоне, Европско првенство које ће се у августу одржати у Берлину. Подсећамо, Радишић је почетком године на Првенству Србије одбранио бронзану медаљу, уз нови лични рекорд (26.51 метар). **З. В.**

„Главом до циља“ са аутомобилистима на Краљевом тргу

Својеврсна едукативно-забавна манифестација, „Главом до циља“, одржана је на платоу Краљевог трга на Златибору, с главним циљем да присутне посетиоце упозна с делатностима Аутомобилског спортског удружења „Златибор“, као и да их едукује о безбедносним изазовима са којима се могу сусрести у саобраћају.

Промоција безбедности у саобраћају и спорта

– Настојимо да истакнемо да адреналин и брзу вожњу треба оставити на стази, а не на отвореном путу. Желимо много среће АСУ „Златибор“, као и да буду безбедни и да возе сигурно. Почетком априла дошло је до измена Закона о безбедности у саобраћају, а као битни фактори препознати су утицај алкохола и прекорачење брзине, тако да су и симулатори на овој презентацији у складу с тим. То су тзв. пијане наочаре, као и симулатор чеоног судара – каже Срђан Радовић, из општинског Савета за безбедност саобраћаја.

АСУ „Златибор“ на овој приредби је спровео промоцију клуба, упознавши присутне са аутомобилима у којима ће чланови тима наступати у новој сезони. Ту је био „Ситроен саксо 1.6 Gr. N“, на којем ће наступати Владимир Мирчић,

као и „Пежо 106“ Борка Симовића и „Застава југо 55 N“ Дејана Јованетића. Удружење ће средином септембра организовати и аутослалом на Златибору.

– Ово је веома леп догађај, с циљем да се промовише безбедност, као и наш спорт. Наша дисциплина ауто-слалом може да се вози са сваким типом аутомобила, једино ограничење је кубикажа. Са релативно мало пара свако се може опробати у овој дисциплини. За 15. септембар смо заказали трку на Златибору, где је иначе и одржана прва трка ауто-слалом. Још увек нисмо прецизно одредили на којем месту ћемо возити, али важно је да је трка већ у календару такмичења – каже Иван Јованетић из АСУ „Златибор“. **И. Ј.**

КК „Златибор” уз раме најбољим клубовима Србије

Пласман у четвртфинале државног првенства историјски успех златиборске кошарке, частан отпор најбољим српским клубовима

Кошаркаши „Златибора” остварили су историјски успех пласманом у четвртфинале плеј-офа првенства Србије. Ту су у две утакмице поражени од квалитетне екипе ФМП-а, која је током досадашњег такмичења показала најбољу форму у Суперлиги, али су укупно гледано оставили добар утисак, посебно у реванш мечу на Златибору када им је победа против тако јаког противника за мало измакла. А бити уз раме с најбољим клубовима Србије, што је КК „Златибор” у овој сезони постигао, заиста заслужује поштовање. Тим више што још постоји прилика за пласман у АБА 2 лигу.

Подсећамо да је „Златибор” у групи „А” Суперлиге забележио четири победе у 10 кола и заузео четврто место, иза „Црвене звезде”, „Борца” и „Мега Бемакса”, а испред „Тамиша” и земунске „Младости”. Пласман међу осам најбољих значи и борбу за АБА 2 лигу, у коју ће отићи две најбоље пласиране екипе које нису у АБА 1 лиги.

Тим из Чајетине је Суперлигу почео скором 1/3 – победом против „Младости” у Земуну и поразима од „Борца” у Чачку, од „Црвене звезде” у Београду, али и тек трећег неуспеха на домаћем терену у сезони, од „Тамиша” у трећем колу. На почетку серије од три везане утакмице у дворани „Ваи Таи” уписан је пораз од екипе „Мега Бемакса”, али је „Златибор” био незадовољан суђењем и домаћа публика је оштро реаговала после меча са талентованим пуленима Дејана Милојевића:

„Још увек нисмо без шанси, јесте нам ово други пораз код куће, али чини ми се да ова екипа може да добије, осим „Црвене звезде”, све екипе у овој групи. Честитао бих играчима „Златибора”, јесмо искусна екипа, у озбиљним годинама, али бих честитао момцима јер понекад на терену изгледа као да ми имамо

20 година”, рекао је тада Вања Гуша у тренутку када је скор „Златибора” био 1/4 на половини такмичења, не губећи наду. У следећем колу Златиборци су нанели први пораз „Борцу” у Суперлиги, најфикаснији је поново био Драгослав Папић.

Играчи су заблистали у кључном мечу за пласман даље победивши „Тамиш” као гости са 89:83 и тако се реванширали за пораз код куће. Златиборски навијачи, који су дошли организованим бесплатним превозом и породице играча, најдјачали су панчевачку публику у дворани „Стрелиште”. Празник кошарке десио се на

наше игре у нападу и контролу скока без обзира на сјајан шут „Звезде”. Онда смо мало ми, да ли физички, пали и „Звезда” се одвојила. У трећој четвртини „Звезда” је показала сву чврстину своје дефанзиве где смо јако тешко долазили до неких добрих позиција за по-

Златибору када је гостовала евролигашка „Црвена звезда”, после више од 25 година. Против актуелног шампиона некада је играла генерација Желимира Џамбића, Душка Пантовића и осталих чајетинских легенди, а тренер и играч су били Радомир Раковић и Страјин Недовић, сада улогама директора и помоћног тренера. Ни садашња екипа се није обрнула против црвено-белих који су победили са 89:75, а најфикаснији су били Филип Човић, Ален Омић и Огњен Добрић.

„У првој четвртини је била егал утакмица, имали смо контролу

стизање поена, а са друге стране мислим да смо ми премекано играли у одбрани. То је једина можда мала замерка, ако не можеш да браниш, направиш фаул па мало умориш противника. На крају, у последњој четвртини је било 26:17, значи да моји моторци могу да играју 40 минута”, рекао је тренер Гуша. Екипа „Златибора” је после меча награђена аплаузима. После лигашког дела Драгослав Папић је био први стрелац такмичења са 20,8 поена по мечу, док је Светозар Поповић најбољи асистент са 10,1 додавањем.

У четвртфиналу је уследила серија на два добијена меча са ФМП, који је у групи имао девет победа и један пораз од „Партизана” у дворани „Александар Николић”, али бољи међусобни скор. ФМП игра брзу кошарку, са доста трчања, а петорка Пот, Јеремиди, Ненадић, Симанић, Апић је најбоља у

лиги по плус-минус коефицијенту. Млад и снажан београдски тим је, дакле, био фаворит, па је „Златибору” било потребно да направи изненађење. Ове сезоне Чајетинци су кроз КЛС, Суперлигу и Куп Радивоја Кораћа наишли на све најјаче клубове Србије, што чини годину веома успешном за КК „Златибор”.

Ипак, изненађење није направљено, ФМП се показао као врло квалитетна екипа. Посебно у првој утакмици четвртфинала када је „Златибор” убедљиво поражен у Железнику 102:53. Тим из Чајетине био је ту веома ослабљен, јер нису играли Драгослав Папић, Немања Симовић, Младен Пантић и Владимир Величковић, док је Милан Вулић одиграо само осам минута.

Али друкчије је изгледало у реваншу у дворани „Ваи Таи”.

И ту је „Златибор” изгубио, ФМП је забележио победу са 94:87, али је било пуно неизвесности. Екипа Вање Гуше је показала много бољу игру него у првом мечу и добар отпор екипи у одличној форми. Ушло се у последњу четвртину са изједначеним резултатом, затим је „Златибор” ношен бодрештем публике повео са шест разлике и чинило се да је победа извесна, али је завршица ипак припала гостима.

Најфикаснији у домаћем тиму са по 24 поена били су Драгослав Папић и Милан Вулић, који није имао ниједан промашај из игре. Оба играча су играла недовољно опорављена од повреда, као и Владимир Величковић, док Немања Симовић и Младен Пантић ни овог пута нису наступили. Код победника су се истакли веома расположени бекови Немања Ненадић са 29 поена и Марко Јеремиди са 19, који је убацио свих пет покушаја за три поена, а под кошом снагом су доминирали тамнопути Оцо и талентовани Апић, с којима се искусни центар „Златибора” Маројевић изузетно надигравао. На крају меча домаћа публика је аплаузом наградила тим, охрабривши их пред следеће мечеве.

Тим из Железника се овом победом пласирао у полуфинале првенства, док ће „Златибор” играти против „Динамика” у борби за пето место и пласман у АБА 2 лигу.

Мирослав Јевремовић

ФК „Златибор” и даље на два бода од водеће „Слоге”

Четири победе заредом нанизало „Златибор”, али и Пожежани побеђују

Фудбалери „Златибора” налазе се на другом месту Српске лиге Запад са два бода мање од водеће „Слоге”. У преосталих четири кола екипа Предрага Ристановића покушаће да престигне Пожежани и избори пласман у Прву лигу Србије.

Дерби региона и првенства одигран је 2. маја када је „Златибор” дочекао „Слогу” на стадиону „Швајцарија”. На мечу пред пуним трибинама није било голова, али су обе екипе имале неколико шанси, а са ремијем је остала задовољнија „Слога”, која је и овде имала гласну подршку својих присталица.

Прво полувреме је протекло без већих узбуђења, а спорадично су претиле обе екипе из прекида са добрим извођачима, попут искусног Игора Стојаковића код гостију и Милана Јокића са друге стране. У другом полувремену је виђен доста јачи ритам којем су допринеле и измене. Акција из 69. минута могла је да реши питање победника: најпре је Стојаковић извео слободњак, бивши

Детаљ са утакмице Златибор – Слога

играр „Слоге” Ђировић је интервенисао, Пожежани су тражили пенал сматрајући да је играо руком, а судија Липер се није огласио. Уследила је контра преко Павловића, који долази до шеснаестерца, успева добро да шутира, али голман Глинтић успева да закачи лопту довољно да је скрене у корнер. У финалишу „Зла-

тибор” није успео да направи притисак, а најбољу шансу имао је играч са клупе гостију Ђукић, али је Дивац добро одбранио шут искоса.

После дербија „Златибор” је везао три победе: против „Шумадије 1903” (стрелац Јокић), ужичког „Јединства” (Ђировић, Вујић, Видић, Митровић) и „Лознице” (Вујић, Младеновић,

Ђировић и Павловић), али је победе уписивала и „Слога”.

Тренер Ристановић је после победе над „Лозницом” рекао: „Успели смо да победимо и показали смо да смо квалитетнија екипа. Нажалост, други резултат нам не иде на руку. До краја првенства ће бити трка удвоје за пласман у Прву лигу. Надам се да ћемо ипак ми на крају освојити прво место”.

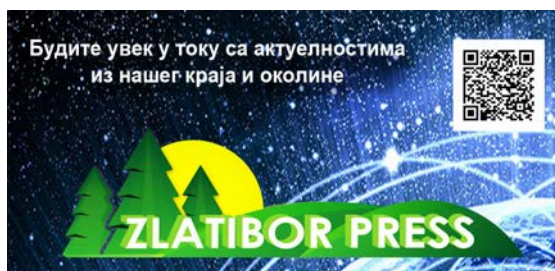
Али ни након последњег мајског викенда и 30. првенственог кола врх табеле се није променио. „Златибор” је гостовао у Тутину, одакле се вратио са три освојена бода, победивши „Тутин” са 3:1 (2:1). „Слога” је имала тешко гостовање трећепласираној „Шумадији” у Аранђеловцу, али је успела да победи 2:0 (1:0) и задржи два бода предности.

До краја првенства „Златибор” игра против „Железничара”, „Полета”, „Шумадије” Аранђеловац и „Карађорђа” док се Слога састаје са „Карађорђем”, „Смедеревом”, „Јединством” и ФАП-ом.

М. Ј.

Бронза за ката тим клуба „Рујно” на Првенству Србије

На Првенству Србије одржаном у Јагодини каратисти клуба „Рујно” освојили су бронзану медаљу у категорији кате екипно. Карате клуб „Рујно” је наступио са два ката тима, где је екипа Рујно 1 (Аница Радибратовић, Милица Шундерић, Мирјана Станић) успела да заузме треће место, док се екипа Рујно 2 (Јована Аћимовић, Николина Тодоровић, Ведрана Селаковић) пласирала на пето место, од укупно 12 екипа. У појединачним наступима истакле су се Јована Аћимовић (четврто место) и Аница Радибратовић (пето место). Поред њих, појединачне наступе су имали и Николина Тодоровић, Петра Божић, Милица Шундерић, Мирјана Станић, Ведрана Селаковић, Вук Милосављевић и Дарко Лазаревић. Тренер Слађана Вуловић истиче да је конкуренција на турниру била изузетно јака, поготово у млађим категоријама. Учествовао је 51 карате клуб, са преко 1.000 такмичара из целе Србије. И. Ј.

<http://www.zlatiborpress.rs/>
ВЕСТИ • ДРУШТВО • ТУРИЗАМ • КУЛТУРА • СПОРТ

Добродошли на информативни портал!

Пратите нас и путем мобилне апликације (Android)

- ▶ Апликацију можете преузети на *Google Play / Play Store*. Укуцати у претраживачу *zlatiborpress*. Кликном на инсталацију, апликација постаје доступна на вашем телефону.

<https://www.facebook.com/zlatiborpress/>

СПОРТСКИ
ЦЕНТАР
ЧАЈЕТИНА

SPORTS
CENTER
ČAJETINA

ЗЛАТИБОРСКЕ
ВЕСТИ

Издавач

Агенција за издавачку делатност и маркетинг „Мали Ђира”

Главни и одговорни уредник
Милица Симић

Редакција

Драгана Росић
Мирјана Ранковић Луковић
Иван Јанковић
Мирослав Јевремовић

Штампа

Графос Ужице

Тираж

1.500 примерака

Контакт

064/117-15-99
e-mail: simicmilic@mts.rs

ISSN-2406-2405

„Спортске игре младих” одржане на Златибору

Спортске игре младих” први пут су одржане на Златибору. Организатор је био Спортски сvez Чајетина, уз помоћ Спортског центра Чајетина, општине Чајетина и Туристичке организације Златибор, уз учешће школа са подручја општине. Победници сваке дисциплине пласирали су се на завршно такмичење које се одржава у Београду.

Игре су свечано отворене на Краљевом тргу, а бакљу је упалио Димитрије Љубичић, члан ФК „Чајетина” и АК „Чајетина”. Присутнима су се обратили челници општине и „Спортских игара младих”, а заклетве положили одбојкашица „Златибора” Аница Нинчић у име спортиста, те Александра Пантовић у име судија.

– Сама чињеница да је у једну малу општину као што је Чајетина дошао оволики број деце говори да су организатори направили праву ствар, а ми као домаћини смо се потрудили да створимо све услове како би се деца осећала као код своје куће. Поручио сам деци да би основни мотив њиховог бављења спортом требало да буде здрав начин живота и дружење, а не новац – рекао је на отварању председник општине Чајетина Милан Стаматовић, нагласивши да Златибор уз туристичке има и велике потенцијале за развој спорта, које ће код младих посебно подстицати.

Фото: Слободан Ђурић

Ивана Јовановић, председница „Спортских игара младих Србије”, захвалила се општини Чајетина на помоћи у организацији овог спортског догађаја, додајући да је увек лепо бити на Златибору, а посебно данас имајући у виду овај караван радости и пријатељства младих.

Вредност пројекта игара препознале су и подржале многе међународне институције, као што су Европски парламент, Влада Руске

федерације, Међународни олимпијски комитет, Светска фудбалска федерација и други. Ово је манифестација регионалног нивоа, спаја децу региона, а ове године се одржава у 20 градова Србије. Велико финале „СИМ Србије 2018.” је од 23. до 29. јула у Београду, а велико међународно финале, на коме учествују победници из Србије, Хрватске и БиХ у 10 спортова, на програму је у Сплиту од 20. до 26. августа 2018. године.

М. Ј.

Тимови домаћина најзапаженији

На чајетинском издању „Спортских игара младих” најзапаженије резултате остварили су тимови и појединци из општине домаћина. Одбојкашица Чајетине (Аница Нинчић, Исидора Тошић, Елена Станковић, Валентина Луковић, Наталија Божовић, Ива Јеремић, Ивона Туцовић, Јана Терзић, Марта Раденовић, Катарина Митровић, Марија Новаковић, Нађа Радибратовић) славиле су у финалу против Бајине Баште са 2-1 у сетовима, док су у финалу фудбалског турнира успешнији после пенала (3-2) били играчи „Дрим тима” (Саво Јеремић, Никола Милић, Алекса Теофиловић, Благомир Туцовић, Предраг Богиће-

вић, Милисав Ђировић, Ненад Миланковић, Марко Марјановић, Стефан Понорац) победивши „Стару даму”.

Прибој је забележио победу у баскету победивши Микс Златибор са 11-2, док је треће место припало екипи VI-1 из Чајетине. Домаћи такмичари славили су и у стоном тенису, Иван Љубичић је у финалу са 2-1 после преокрета победио Давида Челиковића, док је Андријана Тановић

крунисала успешан дан (тријумфвала је и на кросу РТС-а) победом у женској конкуренцији турнира, иза ње биле су рада Шопаловић и Бојана Чанчовић.

У шаху су доминирали такмичари из Винче. У 2003. годишту (и млађи) код девојчица је славила Данијела Максимовић (Прибој), код дечака истог годишта Марко Вирић (Мачкат). У годишту 2007. (и млађи) код девојчица је првопласирана била Милица

Ђурковић (Винча), код дечака Александар Митић (Винча). У игри „Између две ватре”, која је носила највише узбуђења, у финалу су биле две чајетинске екипе: „Чајтон сити” (Никола Пештерац, Бојан Милошевић, Давид Мишић, Михајло Ђенић, Борис Кнежевић, Ирена Лојаница, Јасна Старчевић, Кристина Спасенић, Кристина Божовић) савладао је „Ватрене змајеве” и пласирао се у Београд на завршно такмичење.

И. Ј.

ПОЉОПРИВРЕДНИК

ОПШТИНА ЧАЈЕТИНА, ПРИВРЕДНО ДРУШТВО ЗА РАЗВОЈ ПОЉОПРИВРЕДЕ „ЗЛАТИБОРСКИ ЕКО АГРАР“ ДОО

СТАЊЕ У МАЛИЊАЦИМА КАТАСТРОФАЛНО, ОВА ГОДИНА ПРЕДСТАВЉА ПРЕКРЕТНИЦУ У ДАЉОЈ ПРОИЗВОДИ ОВОГ ВОЋА

Неизвесна судбина српске малине

Све је горе и горе, приноси услед снега, града и суше све су мањи. Са неизвесном и нестабилном ценом, са чиме се боримо сваке године, немогуће је подићи заштитне мреже, и осигурати малињаке

ПРОИЗВОДЊА малине у Србији је у великој кризи, и од овогодишње откупне цене, која ће тек бити формирана, умногоме ће зависити судбина српске малине, која важи за најквалитетнију на свету. Удружења малинара истичу да ће, због лоших временских услова, род бити преполовљен у односу на прошлу годину, када је износио свега око 50.000 тона, док би у односу на површине под засадама “црвеног злата” та цифра требало да премаши 100.000 тона.

Непогоде које се дешавају последњих дана додатно су погоршале ситуацију у засадама под овим воћем. Појава града у нашим најпознатијим малиногорјима довела је у питање

овогодишњу бербу и многим породицама у селима око Ариља, Ивањице и Гуче створила чак и егзистенцијалне проблеме.

Ефикасност противградне одбране у заштити засада малине и другог воћа је последњим дешавањима “подбацила”, па су многи произвођачи у дилеми на који начин да одбране своје плантаже.

Поседице од града код малине трају најмање две године

Стиче се утисак да је једино сигурно решење - постављање противградних мрежа. Изузев у прошлој години, економски резултати које су остваривали произвођачи малине,

стимулативно су утицали да велики број размишља, а доста њих и постави ове мреже. Повољна околност постављања мрежа се не огледа само у заштити од града, већ и у чињеници да мреже штите биљке и плодове, али и раднике у засадама од претерано високих температура које су све чешће. Оријентациона цена за постављање система под мрежама за један хектар малине износи око 16.000 евра. Олакшање приликом одлуке о оваквом виду заштите засада представља чињеница да Министарство пољопривреде и велики број локалних самоуправа врше повраћај средстава регистрованим пољопривредним газдинствима у висини од око 50 одсто инвестиције.

Такође, држава и локалне самоуправе врше субвенционисање осигурања засада код осигуравајућих друштава. Проблем представља то што последице града код малине трају најмање две године од момента настанка штете.

Стање је све горе и горе, а приноси, услед снега, града и суше су све мањи. Са неизвесном и нестабилном ценом, са чиме се боримо сваке године, немогуће је подићи заштитне мреже, и осигурати малињаке. То је неисплативо. Шта рећи, када је пре прошле године малина изашла на 230 динара, а лане је, када је био мањи принос, цена била свега 120 динара? Тај апсурд не може нико да објасни – рекао нам је Миодраг Богдановић,

председник Удружења малинара "Виламет" из Ивањице. - Решење је да држава буде координатор између произвођача, хладњачара и извозника и да се унапред све договоримо. Једино тако можемо да сачувамо српску малину. У супротном, већ следеће године многи ће дићи руке од малине, због чега би држава имала велику штету, јер се сваке године у државни буџет захваљујући малини слије од 250 до 300 милиона евра.

Др Александар Лепосавић, научни сарадник Института за воћарство у Чачку, који важи за врсног познаваоца малинарства у Србији и свету истиче да се у погледу стања на тржишту може рећи да тренутно "плаћамо цех за многе ствари које смо чинили, а и даље чинимо у овој производњи".

Упркос томе да поједини извозници као проблем наводе постојање нелојалне конкуренције и „хиперпродукцију“, основни разлог тренутног стања и лошије продајне цене на иностраном тржишту је пад тражње. Наши произвођачи, али пре свега извозници морају да знају да је малина воће избора и да вишемесечна кампања у домаћим и страним медијима о „препуним“ хладњачама робе за коју нема купаца производи несagleдиве последице, и како поједини извозници наводе, својеврсни уцењивачки приступ купаца – казао је др Лепосавић. - Такође, константно истичање негативности у производњи малине утиче на одлуку купаца за набавком других производа.

Формирању Националног савету за малину

Последњих месеци, управо због константних несугласица у ланцу производње и извоза малине, интензивирана је прича о формирању Националног савету за малину.

Улога овог тела многим није јасна, па смо имали прилику да чујемо да чак и људи из струке сматрају да Национални савет има задатак да ради на повећању приноса малине, а самим тим би се повећали и приходи! Овакво тумачење улоге једног овако важног тела је апсолутни промашај и моје питање њима је: „Шта радити са већ постојећом производњом?“ – истиче др Лепосавић. - Сличне организације функционишу у свету и оне се пре свега темеље на знању установа и појединаца. Због тога би, по мом мишљењу, уколико до формирања овог тела дође, улога Националног савета за малину била сасвим другачија. Савет би у оквиру свог деловања требало да улаже у истраживање о лековитим и нутритивним карактеристикама и добробити коришћења малине у исхрани људи, као и преношењу знања о свим предностима употребе малина пот-

Како победити бактериозну пламењачу малине?

Бактериозна пламењача у малињацима на простору Србије спорадично се појављује. Идеални услови за појаву ове болести су дуготрајни кишни периоди који са собом носе ниже температуре и велику влажност ваздуха уз превелико уношење азотних ђубрива.

Бактериоза малине када се појави може направити велику штету малињаку, поготово ако се не препозна на време. Често се помеша са неким другим обољењем баш због тога што се ретко јавља.

росачима, прехранбеним ланцима, добављачима и свим релевантним чиниоцима одлучивања како би се одржала постојећа и изградилa већа потражња. На тај начин би се осигурала дугорочна одрживост производње и промета малине. Савет би требало да се састоји од одговарајућих одбора, као што су одбор за маркетинг, истраживачки одбор, одбор за безбедност хране и сличних.

Произвођачи су незадовољни односом државе према њима, јер, како кажу, малинари немају никакву заштиту од откупљивача, који диригују цену "како им се ћефне", а не онако како тржиште диригује.

Нека држава одреди да ће наредних десет година цена бити на пример 1,7 евра, јер сведоци смо били да је једне године била цена 2,3, а следеће 1,2 евра. На тај начин ће се створити сигурност и сигурна зарада, а произвођачи ће моћи да улажу у своје засаде и да их заштите, када већ то држава не може да учини – ис-

пачао нам је Вељко Јовановић, малинар из околине Ивањице. - Безобразлук хладњачара и извозника иде дотле да они чак увозе пољску малину и даље је продају као нашу, чиме умањују квалитет српске малине. Познато је да је Србија највећи извозник, али, где чуда и највећи увозник малине...

Без обзира на све потешкоће, малина из Србије на светском тржишту важи као стандард за квалитет за све земље у којима се она производи. Извозом овог воћа наша земља остварује нето девизни ефекат од преко 90 процената, чиме се ретко може похвалити било која друга извозна грана.

Решење проблема свакако није у наставку конфронтације произвођача и прерађивача. Наша постојећа инфраструктура и стандарди квалитета уведени у производњу и хладњаче за многе земље у којима се малина производи представљају узор којем теже – наводи др Лепосавић. - Наравно да увек постоје критичне

тачке на које се мора обратити посебна пажња. У том циљу су у оквиру подршке Министарства пољопривреде оспособљене референтне лабораторије за контролу присуства пестицида и "норо" вируса и у том погледу малина произведена и извезена из Србије је далеко безбеднија у односу на већину других земаља. Због тога је посебно штетно често неаргументовано и могу рећи злонамерно појављивање у медијима појединаца из наше земље који тврђама о „лошој“ хигијени у засади-ма и хладњачама изазивају додатно подозрење и страх код купаца. Због свега овога, решење за постојећу ситуацију треба тражити у унапређењу достигнутих стандарда, сталној и ригорозној контроли произвођача, прерађивача и извозника. Такође, представници свих побројаних групација треба да пораде на стварању већег узајамног поверења и пажљивијем планирању и порукама које шаљу путем медија.

В. ИЛИЋ

Ларва мољаца као решење проблема

Ларва једне врсте мољаца може да свари полиетилен, једну од најотпорнијих пластичних материја која се користи за различите врсте паковања, што би могло да буде решење за разградњу пластике која се таложи у природи, посебно у океанима, открила је група научника. У свету се сваке године искористи на хиљаде милијарди пластичних кеса, а свака особа годишње употреби више од 230 кеса. "Пластични отпаци представљају светски проблем у заштити животне средине, пре свега полиетилен који је посебно отпоран и тешко се разграђује у природи", рекла је Федерика Бертокини, истраживач у Шпанском центру за национална истраживања (CSIC), која је открила ове особине ларве великог восковог мољаца (*Galleria mellonella*), врло раширене врсте. У свету се сваке године произведе 80 милиона тона полиетилена, навели су истраживачи који су своје откриће објавили крајем априла у америчком часопису Карент бајолоџи (*Current Biology*). Ова ларва, која се узгаја на велико као мамац, у дивљини је паразит који оштеђује саће пчелињих, углавном дивљих кошница широм Европе.

Федерика Бертокини, која је пчелар аматер, приметила је да су се на пластичним кесама, у које би ставила саће заражено тим паразитом, брзо појавиле рупе. У другом случају, кеса из супермаркета у Великој Британији изложена је стотинама ларви овог мољаца, и показало се да те ларве могу да нагризу пластику за мање од сат времена. Рупе су почеле да се појављују већ после 40 минута а по истеку 12 сати пластична маса се смањила на 92 милиграма, што је знатно смањење, рекли су истраживачи. Научници су закључили да ове ларве много брже разлажу пластику него бактерија за коју је прошле године утврђено да разлаже пластику али само 0,13 милиграма дневно. Истраживачи сматрају да ларва великог восковог мољаца не једе само пластику већ да је трансформише или хемијски разлаже помоћу супстанце коју луче пљувачне жлезде. "У једној од следећих етапа покушаћемо да утврдимо како се тај процес одвија на нивоу молекула и како да издвојимо тај ензим", наводе научници. "Ако је реч о једноставном ензиму онда бисмо могли да га производимо у индустријским размерама захваљујући биотехнологији", рекао је једна од аутора истраживања Паоло Бомбели са Универзитета у Кембриџу. Он је додао да би ово откриће могло да буде важно оруђе у борби

против полетиленских пластичних отпадака који се гомилају на депонијама и океанима. Полиетилен се углавном користи за производњу амбалаже и његов удео у укупној потражњи за пластичним производима у Европи је 40%. Притом, 38% тих пластичних производа завршава на депонијама. У свету се сваке године искористи на хиљаде милијарди пластичних кеса, а свака особа годишње употреби више од 230 кеса, што за последицу има више од 100.000 тона отпада. Сада, за хемијску разградњу пластичних отпадака помоћу врло корозивне супстанце као што је азотна киселина, потребно је и неколико месеци. Да би се пластичне кесе природно разградиле потребан је један век. Код врло отпорних пластике тај процес може да траје и 400 година. Око осам милиона тона пластике завршава у морима и океанима сваке године, показало је истраживање које је 2015. објавио амерички часопис Сајенс (*Science*). Научници процењују да се у океанима налази и до 110 милиона тона пластичног отпада. Многи су у задње време прешли или су у току преласка на органски режим исхране али јавља се проблем у цени органске хране, нарочито воћа и

поврћа. Као додатан проблем намеће се доступност намирница у малопродаји јер ко гаји органско мора да поштује сезону стога је немогуће наћи оно што тражите у свако доба године. Окрените се, од значаја би било да постоји начин за уклањање пестицида са површине плодова који су произведени на конвенционалан начин. На тапету су такође и увозни плодови јер, код њих поготову, није могуће установити степен употребе пестицида.

У САД-у значај прања и кувања плодова пре употребе је добио на снази након објављивања списка плодова који су на тестовима показали високу концентрацију пестицида на својој површини. Јабукe, воће које се најчешће конзумира, су прве на списку јер су у 92% случајева показале присуство остатака два пестицида. Друго неславно место припада целеру који је у 95% случајева приказао присуство остатка барем једног пестицида. Даље се на списку налазе: јагоде, кајсије, спанаћ, нектарине, грожђе, паприке бабури, кромпир, купине, салата и кељ.

Наорочито су опасни инсектициди јер њихова намена је таква да убијају животињске ћелије било да је то инсект или човек у суштини разлике нема.

Уклањање остатака пестицида

Сједините састојке и мешајте док се сода не раствори у потпуности, након тога раствор пребацити у прскалицу. Опрскајте плодове и оставите да делује 5-10 минута. Након тога оперите плодове водом и спремни су за употребу. Како функционише овај раствор? Раствор садржи лимунску киселину која је по природи кисела и реагује са базним компонентама пестицида а сода бикарбона је базна по природи и реагује са киселинским компонентама пестицида. Раствор се једини са пестицидима који се налазе на површини плода и самим тим се претварају у једињења другачијег типа тј. отровност пестицида се неутралише на молекуларном нивоу. Чим се структура пестицида промени лакше и отпадне са плода јер је поред отровности пестицид изгубио и своју лепљивост. Остало је још само да оперете плодове и то је то, избацили сте пестицид из свог јеловника.

Уклањање остатака пестицида

Закључено је да прањем плодова са двоцентним раствором воде и соли изврши уклањање остатака пестицида 75-80% са површине плода али проблем се јавља код плодова као што су: грожђе, јабуке, шљиве, окра, купине и малине јер плодови имају пуно неравнина и ситних шупљина у којима се пестициди лако накупљају а тешко избацују.

Друга опција је прање плодова у раствору сирћета и воде. Раствор треба да садржи 10% сирћета и 90% воде. У раствор се потапају плодови и тако би требало да одстоје 12-20 минута. Након вађења плодова приметите да је вода прљава или има нешто недефинисано што плута на површини. када то приметите значи да је уклањање остатака пестицида успешно спроведено. Након вађења, плодове је неопходно опрати чистом водом. Овај метод није препоручљив за гњецаве плодове као што су малина и купина јер ће раствор лако ући кроз танку љуску и покварити укус. Уместо сирћета у обзир долази употреба сока од лимуна.

Уклањање остатака пестицида помоћу органског спреја

Овај природан спреј за уклањање остатака пестицида можете направити са састојцима који се налазе у кухињи. Потребно је:

Једна супена кашика сока од лимуна;
Две супене кашике соде бикарбоне;
Два деци воде.

Уклањање остатака пестицида помоћу органског спреја

На основу Програма мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја Општине Чајетина за 2018. годину, усвојеног на Седници скупштине Општине Чајетина 26. априла 2018, а на основу сагласности Министарства пољопривреде и заштите животне средине Републике Србије Привредно друштво за развој пољопривреде Општине Чајетина, Златиборски Еко Аграр ДОО, објављује

ЈАВНИ ПОЗИВ ЗА ПОДНОШЕЊЕ ЗАХТЕВА ЗА РЕГРЕС РЕПРОДУКТИВНОГ МАТЕРИЈАЛА (ПЛАНСКО ОСЕМЕЊАВАЊЕ КРАВА И ЈУНИЦА)

Шифра регреса	Назив инвестиције	Износ
100.1.1	Регрес за репродуктивни материјал (вештачко осемењавање)	100%

Уз захтев се прилаже:

- извод из регистра пољопривредних газдинстава о сточном фонду (говеда), који издаје Управа за трезор
- фотокопија личне карте носиоца регистрованог пољопривредног газдинства
- фотокопија статуса газдинстава из ветеринарске станице
- потврда основне одгајивачке организације да је грло уведено и под контролом исте тј. за краве да имају ХБ број.

Критеријуми за ову меру су:

- да регистровано пољопривредно газдинство поседује минимум 5 а максимално 9 приплодних женских грла;
- осемењавање ће се вршити само код уматичених грла у чистој раси (крава) као и јуница које су под контролом основне одгајивачке организације и то сименталске расе говеда и браон свис расе.
- Осемењавање ће се вршити код грла старости од 15-75 месеци.

– Женско теле добијено овом мером остаје на имању најмање две године за приплод или буде отуђено на територији општине Чајетина за исту сврху;

Изузетно у 2018. години корисници ове мере могу бити пољопривредна газдинства која су испуњавала услове за коришћење ове мере у 2017. години, а нису користила то право и то по условима који су важиви у 2017. години.

Реализација регресиранња вештачког осемењавања се спроводи на следећи начин:

- формирање базе података заинтересованих пољопривредних произвођача
- објављивање јавног конкурса за набављање репродуктивног материјала-семена
- објављивање јавног позива за подношење захтева за регрес на основу утврђених критеријума
- пријављена газдинства, одобрена семена могу искористити у року од годину дана од склапања уговора

„Златиборски Еко Аграр“ ДОО утврђује да ли су испуњени прописани услови за остваривање права на коришћење регреса. Са корисницима ће бити потписани уговори о сарадњи.